

פְּרֶשֶׁת הַשָּׁבוּעַ: נִשְׂא

כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 19:08

ערש"ק יא' סיון תשע"ח (25.5.18) bnei-zion.com

יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 20:22 ר"ת 21:04

הַפְּטָרָה: "וַיְהִי אִישׁ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וַשְׁמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי אֲבָרְכֶם" (וי' כז') (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינקס פרידמן)

על הכתוב "וַשְׁמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי אֲבָרְכֶם", אומר רבנו בחיי (במדבר ו', כז'): "...וַשְׁמוּ אֶת שְׁמִי - (השם) הַמְּיוֹחָד - (ועל-ידי כַּף)... 'אֲנִי ה' רַפְאֵל' (שמות טו)... וְזֶהוּ שֶׁדָּרְשׁוּ חֲזו"ל: 'כֹּה תִבְרְכוּ... (שְׁצַרְיָה לְבָרָךְ) בְּשֵׁם הַמְּפֹרָשׁ...".

מְדַבְּרֵינוּ הַקְּדוּשִׁים שֶׁל רַבְּנוּ בַחַי, אֲנוּ לוֹמְדִים שֶׁלֹּה־יִתְבָּרַךְ יֵשׁ שֵׁם מְיוֹחָד, שְׁצַרְיָכִים לְהִתְכַּוֵּן בּוֹ כְּאֲשֶׁר מְבָרְכִים אֶת יִשְׂרָאֵל. שָׁכֵן, שֵׁם זֶה מְסוּגָל לְרַפּוּאָה וְלִישׁוּעָה. וְאִם כֹּךָ צְרִיכִים אֲנוּ לְדַעַת, מָהוּ אוֹתוֹ שֵׁם מְיוֹחָד, שֶׁעָלֵינוּ רוּמָז ה' יִתְבָּרַךְ, בְּאוֹמְרוֹ "וַשְׁמוּ אֶת שְׁמִי...".

נִקְדִים לְהַבִּיא מָה שֶׁשָּׁנִינוּ בְּגִמְרָא (בְּרִכּוֹת ה' דף ב'), עַל רַבִּי תַיָא בְּרַ אַבָּא, שֶׁהִיָּה חוֹלָה וְשׁוֹכֵב בְּמִטָּתוֹ, וּבָא לְבַקְרוֹ ר' יוֹחָנָן. שָׂאֵל ר' יוֹחָנָן אֶת רַבִּי תַיָא חוֹלָה: "חֲבִיבִין עֲלִיךְ יִסּוּרִין?" עֲנָה לוֹ רַבִּי תַיָא בְּרַ אַבָּא: "לֹא הֵן וְלֹא שְׁכָרְךָ" (=אֵינְנִי רוּצֶה לֹא בַּיִסּוּרִים וְלֹא בְּשְׁכָרְךָ). אָמַר לוֹ ר' יוֹחָנָן: "הֵב לִי יָדְךָ" (=תֵּן לִי אֶת יָדְךָ). יֵהֵב לִיהַּ יָדִיהָ וְאוֹקְמִיהָ (=נָתַן לוֹ אֶת יָדוֹ, וְהִקִּים אוֹתוֹ מְחוּלָיו).

שׁוֹאֵלֶת שֵׁם הַגְּמָרָא: מִדּוּעַ לֹא רַפָּא רַבִּי תַיָא אֶת עַצְמוֹ, אֲלֵא חֲכָה עַד שֶׁרַבִּי יוֹחָנָן יָבּוֹא וְיַרְפָּא אוֹתוֹ? (שֶׁהִרִי ר' תַיָא לֹא נָפֵל בְּקִדּוּשׁוֹ מְרַבִּי יוֹחָנָן). וּמִתְרַצֶּת שֵׁם הַגְּמָרָא: "אֵין חֲבוּשׁ (=אֶסִיר) מִתִּיר עַצְמוֹ מִבֵּית הָאִסּוּרִים". כְּלוּמַר, אֵין חוֹלָה יָכוֹל לְרַפָּא אֶת עַצְמוֹ.

וְנִתְיַגְעוּ כָּל הַמְּפָרְשִׁים לְהַבִּין אֶת הַכְּתוּב בְּגִמְרָא: וְכִי יָכוֹל הָאָדָם "לְבַעוּט" בַּיִסּוּרִים הַבָּאִים עָלָיו מִשְׁמַיִם, וְלוֹמַר שֶׁאֵין הוּא רוּצֶה לֹא בָּהֶם וְלֹא בְּשְׁכָרְךָ? וְעוֹד תִּמְהִים הַמְּפָרְשִׁים, מִדּוּעַ רַפָּא ר' יוֹחָנָן אֶת רַבִּי תַיָא חוֹלָה דּוֹקָא עַל-יָדֵי שְׁבַקְשׁ בְּתַחִילָה אֶת יָדוֹ? וְרַק לְאַחַר שֶׁנָּתַן לוֹ רַבִּי תַיָא אֶת יָדוֹ, רַפָּא אוֹתוֹ רַבִּי יוֹחָנָן, וְהִקִּים אוֹתוֹ מְחוּלָיו.

אוֹמַר עַל-כֶּף נִכְדוּ שֶׁל הַסַּמ"ע, בְּסִפּוֹר "אֶרְץ חַיִּים": הִנֵּה, כְּתוּב בְּגִמְרָא (בְּרִכּוֹת ה' דף א'): "אִם רוּאָה אָדָם שְׂיִסּוּרִין בָּאֵין עָלָיו, יִפְשַׁפֵּשׁ (=יִחַפֵּשׁ) בְּמַעֲשָׂיו, שֶׁנֶּאֱמַר: 'נַחֲפֹשֶׁה דְרַכֵּינוּ וְנַחֲקֵרָה וְנִשְׁוֹבָה עַד ה''. פִּשְׁפֹּשׁ (הָאָדָם בְּמַעֲשָׂיו) וְלֹא מְצָא (סִיפָה לַיִסּוּרִין), יִתְלָה (אֶת יִסּוּרִין) בְּבִיטוּל תּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר: 'אֲשֶׁרִי הַגְּבַר אֲשֶׁר תִּיִסְרְנוּ יֵה וּמִתּוֹרַתְךָ תִּלְמַדְנוּ'. וְאִם תִּלָּה וְלֹא מְצָא (=לֹא מְצָא בְּעַצְמוֹ בִּיטוּל תּוֹרָה), בְּיָדוּעַ שְׂיִסּוּרִין שֶׁל אֶהְבָּה הֵם, שֶׁנֶּאֱמַר: 'כִּי אֶת אֲשֶׁר יֵאָהֵב ה', יוֹכִיחֵה'. וּפְרַשׁ שֵׁם רַש"י: "יִסּוּרִין שֶׁל אֶהְבָּה - הַקַּב"ה מְיִסְרוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּלֹא שׁוּם עוֹן, כְּדִי לְהַרְבּוֹת שְׁכָרוֹ בְּעוֹלָם הַבָּא יוֹתֵר מִכְּדֵי זְכוּיוֹתָיו".

נִמְצְאוּ לְמַדִּים מִמֶּאֱמַר זֶה, שֶׁיִּשְׁנֵם שְׁנֵי סוּגֵי יִסּוּרִים הַבָּאִים עַל הָאָדָם: סוּג אֶחָד שֶׁל יִסּוּרִים בָּאִים עַל הָאָדָם כְּדִי לְכַפֵּר עַל עוֹנוֹתָיו. וְהַסּוּג הַשֵּׁנִי, אֵלוֹ יִסּוּרִים שֶׁהַקַּב"ה שׁוֹלַח לְצַדִּיקִים מְרֹוב אֶהְבָּתוֹ אוֹתָם, כְּדִי לְהַרְבּוֹת אֶת שְׁכָרְךָ בְּעוֹלָם הַבָּא.

לָכֵן, בְּרִיר שֶׁאִם הַיִּסּוּרִים בָּאִים עַל הָאָדָם כְּדִי לְמַרְק אֶת עוֹנוֹתָיו, אֵין לוֹ רְשׁוּת לְהַגִּיד "לֹא הֵן וְלֹא שְׁכָרְךָ". שֶׁהִרִי, יִסּוּרִים אֵלֶּה בָּאוּ כְּדִי לְנַקּוֹת אוֹתוֹ מִכָּל חֲטָאֵיו וּמִכָּל עוֹנוֹתָיו, וְאִיךָ יִגִּיד "לֹא הֵן וְלֹא שְׁכָרְךָ"? אִךְ אִם הָאָדָם הוּא בְּדֶרֶגָה כְּזֹאת, שֶׁאֵין בּוֹ שׁוּם חֲטָא, עוֹן וּפְשָׁע, וְכָל הַיִּסּוּרִים וְהַחֲלָאִים הַבָּאִים עָלָיו הֵם רַק "יִסּוּרִין שֶׁל אֶהְבָּה", כְּדִי לְהַרְבּוֹת אֶת שְׁכָרוֹ בְּעוֹלָם הַבָּא, הִנֵּה אִזּוֹ יֵשׁ לוֹ רְשׁוּת לּוֹמַר "לֹא הֵן וְלֹא שְׁכָרְךָ".

וְלָכֵן, כְּאֲשֶׁר נִכְנַס ר' יוֹחָנָן לְבַקֵּר אֶת ר' תַיָא בְּרַ אַבָּא, שֶׁהִיָּה חוֹלָה וּמְדוּכָא בַּיִסּוּרִים, רָצָה לְבַדּוֹק בְּתַחִילָה הֵאֵם יִסּוּרֵי הַמַּחֲלָה שְׁבָאוּ עַל ר' תַיָא הֵם יִסּוּרִים שְׁנוּעָדוּ לְמַרְק אֶת עוֹנוֹתָיו וְחֲטָאֵיו, אוֹ שֶׁהֵם יִסּוּרִים שֶׁל אֶהְבָּה, שֶׁאִזּוֹ הַקַּב"ה מְיִסֵּר אֶת ר' תַיָא בְּעוֹלָם הַזֶּה כְּדִי לְהַרְבּוֹת אֶת שְׁכָרוֹ לְעוֹלָם הַבָּא. עַל כֵּן שָׂאֵל ר' יוֹחָנָן אֶת ר' תַיָא: "חֲבִיבִין עֲלִיךְ יִסּוּרִין?" כְּלוּמַר, הֵאֵם אֵלוֹ יִסּוּרִים שֶׁהֵם חֲבִיבִים עֲלִיךְ, וְאִתָּה מְקַבְּלִים בְּאֶהְבָּה, כִּיִּן שֶׁהֵם נוֹעְדוּ לְמַרְק אֶת חֲטָאֵיךָ? אוֹ שֶׁאֵלוֹ יִסּוּרִין שֶׁל אֶהְבָּה שֶׁהַקַּב"ה מְבִיא עֲלִיךְ כְּדִי לְהַרְבּוֹת אֶת שְׁכָרְךָ לְעוֹלָם הַבָּא?

עֲנָה לוֹ ר' תַיָא: "לֹא הֵן וְלֹא שְׁכָרְךָ". דְּהִינּוּ, אֵין בִּי שׁוּם חֲטָא וְעוֹן, וְיִסּוּרִים אֵלֶּה בָּאוּ רַק כְּדִי לְהַרְבּוֹת אֶת שְׁכָרְךָ לְעוֹלָם הַבָּא. וּמִכֵּיִן שְׂיִסּוּרִים אֵלֶּה הֵם מְאֹד קָשִׁים וּמְרִים, וְאֵינִי מְסוּגָל לְעַבּוֹד אֶת ה' כְּרַאוּי, לָכֵן יֵשׁ לִי רְשׁוּת לּוֹמַר: "לֹא הֵן וְלֹא שְׁכָרְךָ" - שֶׁאֵינְנִי רוּצֶה לֹא בַּיִסּוּרִים וְלֹא בְּשְׁכָרְךָ.

וּמִמְשִׁיךְ וְאוֹמַר בְּעַל "אֶרְץ חַיִּים": צְרִיכִים אֲנוּ לְדַעַת, שֶׁכָּל עוֹנוֹתָיו שֶׁל הָאָדָם רְשׁוּמִים עַל כֶּף יָדוֹ. וְכָל

מי שצדיק, ויש לו עיניים זכות וטהורות, יכול להפיר על כף ידו של האדם את כל עונותיו וחטאיו. ולכן אמר ר' יוחנן לרבי תיא החולה: "הב לי ידך" - כלומר, תן לי את ידך כדי לבדוק, האם אכן צדקת בדבריך, שאין בך שום חטא ועון. ורק לאחר שבדק ר' יוחנן את ידו של ר' תיא, וראה שאכן ידו נקייה מכל חטא ועון, הושיט את ידו ואחז ביד ר' תיא, והקים אותו מחוליו. ויש לשאול על כך, מדוע רפא ר' יוחנן את רבי תיא החולה דוקא על-ידי שאחז בידו?

אומר על-כך בעל "אֶרֶץ הַחַיִּים": הקמת החולה מחוליו על-ידי נתינת יד ימין של המבקר עם יד ימין של החולה, יש בה ענין גדול. שכן, כידוע, יד ימין רומזת לחסד, והגימטריה של "יד" הוא 14. אם כך, פעמיים "יד" (=14) (של המבקר ושל החולה) הם ביחד כח' (=28), ועל-ידי ההתחברות של יד עם יד נמשך כח חדש של מידת חסד לחולה, כמו שכתוב בתורה: "ועתה יגדל נא כח אדני...ה' ארך אפים ורב חסד..."

ועתה יתבאר לנו, מדוע לא רפא ר' תיא את עצמו. שהרי, צריך לחבר יד ימין עם יד ימין, כדי לקבל פעמיים "יד", שהם כח של חסד. ולכן אומרת הגמרא על ר' תיא: "אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים" - ר' תיא לא יכול לרפא את עצמו, שכן, יש לו יד ימין, הרומזת למידת החסד, ויד שמאל, הרומזת, כידוע, למידת הדין. וחיבור שפניה, של ימין עם שמאל, לא יועיל, ולא יביא לרפואתו.

על מאמר זה של הגמרא אומר האריז"ל (שער מאמרי רז"ל): ידוע שיש עב' (=72) שמות קדש, המופיעים בפרשת "בשלח", ועל-ידי שמות אלו נבקע ים סוף. והנה, אומר האריז"ל, השם השני בשבעים ושנים שמות הקדש הוא השם "ילי", והוא שם המסוגל לרפא את החולה ולהקים אותו מחוליו, ולשם זה התכוון ר' יוחנן כשרצה להקים את ר' תיא החולה ולרפא אותו, ולכן אמר לו: "הב ליה ידיה" - ראשי-תיבות "ילי", ועל-ידי שם זה ("ילי"), שנתכוון בו ר' יוחנן (ועל-ידי חיבור יד ימין בידי ימין) הקים ורפא את ר' תיא מחוליו.

ולפי זה, אומר האריז"ל, בלשונו הקדושה: "...צריך שיאמר (המבקר) לחולה: 'הב לי ידך'. ואז יתן החולה ידו, ואז יאמר לו המעמיד אותו: 'הב ליה ידיה ואוקמיה', ויכוון בראשי התיבות של השם הנזכר" (= "ילי").

מדבריו הקדושים של האריז"ל אנו למדים שבשעת מצות ביקור חולים יש לאחוז ביד ימין של החולה, ולומר לו: "הב ליה ידיה ואוקמיה", ולהתכוון בשם "ילי", שהוא שם קדש המסוגל לרפואה, ועל-ידי כך להשפיע ישועה ורפואה לחולה.

והנה, על דבריו אלו של האריז"ל, אומר ה"קהלת יעקב": הסיבה לכך שאדם נעשה חולה היא משום שחסר ממנו שער ה-נ' (=50), של חמישים שערי הבינה. ולכן "חולה" בגימטריה הוא מט' (=49), לרמז שחסר לו את שער ה-נ' (=50). ועל-כן, אומר ה"קהלת יעקב", כאשר באים לבקר את החולה, צריך לכוון להמשיך לו את שער ה-נ' (=50) שחסר לו, ועל-ידי זה יתרפא החולה ויקום ממיטתו.

ומעתה יתבאר, מדוע השם הקדוש "ילי" מסוגל להקים את החולה מחוליו. שכן, "ילי" הוא בגימטריה חמישים. וזאת, כדי לרמז על שער ה-נ' (=50) של הבינה. ולכן, כאשר בא ר' יוחנן לקיים את מצות ביקור חולים אצל ר' תיא, התכוון להמשיך עליו את שער ה-נ' שחסר לו, ואמר לו: "הב ליה ידיה" - ראשי-תיבות "ילי", השם הקדוש המסוגל לרפואה, שהוא בגימטריה חמישים - ועל-ידי כך הקים את ר' תיא מחוליו.

ועוד מוסיף ואומר ה"קהלת יעקב", שבספרים הקדושים מבואר, שהשם "ילי" יוצא מהפסוק (תהילים צג):

"**י**י **ל**אָרְךָ **י**מִים", כדי לרמז ששם זה, "ילי", אכן מסוגל לרפא את החולה, ולתת לו אריכות ימים. **ומעתה** יתבאר רמז הכתוב "ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם", ובאר רבנו בחיי: "...ושמו את שמי - (השם) המיוחד - (ועל-ידי כך)... 'אני ה' רפאך... וזהו שדרשו חז"ל: 'כה תברכו... (שצריך לברך) בשם המפורש...'. ושאלנו מהו אותו שם המפורש שצריך לכוון בשעת הברכה לרפואה? ועל-כך עונה ה' יתברך: "ושמו את שמי על בני ישראל", צריך לכוון בשם "ילי", היוצא מסופי התיבות "שמי על בני" - ועל-ידי כך "אני אברכם" - אני אברך את ישראל ברפואה שלמה. **"וזאת תורת הנזיר..."**

חסיד אחד, שחכמתו היתה קטנה מיראתו, התפאר פעם באזני הצדיק רבי ישראל מרוז'ין, שהוא מסגף עצמו בסיגופים קשים עד מאד כדי לזכות לגילוי אליהו הנביא. כשראה שאין הצדיק מגיב לדבריו, החל החסיד לתאר בהתרגשות רבה את מנת הסיגופים שהוא נטל על עצמו: שום משקה אינו בא אל פיו, כי אם מים; בנעליו נעוצים מסמרים, הדוקרים את כפות רגליו; ובעתות החרף - המשיך ואמר - אני מקים מדי יום "גלגול שלג" (=מתגלגל ערום על השלג, כדי לסגף את גופו), ובכל בקר אני סופג על גבי ארבעים מלקות. נתחיד הצדיק רבי ישראל מרוז'ין, ורמז לחסיד, שיתקרב לחלון החדר. עתה הושיט הצדיק את אצבעו לעבר החצר, שם עמדה מרובה רתומה לסוס גדול, ואמר לו: הנה, בעל-חיים זה, שעומד שם בחצר, אף הוא אינו טועם שום משקה, אלא מים, ו"בנעליו" (=פרסותיו) נעוצים מסמרים, והוא סובל מ"גלגולי שלג" בחרף, וסופג מדי יום על גבו יותר מארבעים מלקות - ובכל זאת לא נשתנה כהוא זה: הנה סוס ונשאר סוס...

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

"אל שדי יתן לכם רחמים" ראשי תיבות "ישראל"

פְּרֻשַׁת הַשָּׁבוּעַ: נִשְׂא

עֲרַשׁ"ק יא' סיון תשע"ח (25.5.18) bnei-zion.com

פְּרֻשַׁת הַשָּׁבוּעַ: נִשְׂא

הַפְּטָרָה: "וַיְהִי אִישׁ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן וְאֶל בְּנָיו לֵאמֹר כֹּה תִּבְרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (וי כג)

על הכתוב: "דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן וְאֶל בְּנָיו לֵאמֹר כֹּה תִּבְרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", אומר רבנו בחיי: אומרים חז"ל, שהקב"ה נתן לכהנים כ"ד (=24) מתנות כהונה, כנגד כ"ד ספרים (=ששהם כל התורה שבכתב).

והביא "בעל הטורים" רמז על-כך מהכתוב בפרשה (פסוקים ט-יא): "זֶה יִהְיֶה לְךָ מִקֹּדֶשׁ הַקֹּדָשִׁים... וְזֶה לְךָ תְרוּמַת מִתְנָם... לְךָ נִתְּתִים וְלִבְנֶיךָ וְלִבְנֹתֶיךָ". הנה, ב' פעמים "זֶה" (=12) עולה למנין כ"ד (=24) - רמז ל-כ"ד (=24) מתנות הכהונה שנתן הקב"ה לכהנים.

ואולם, המתנה ה-כ"ה (=העשרים וחמש) שנתן הקב"ה לכהנים היא "ברכת הכהנים", שבה הם מברכים את ישראל. ורמז לברכה ה-כ"ה (=העשרים וחמש) הוא בנאמר "כֹּה תִּבְרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" - אתם, הכהנים תברכו את ישראל בברכה ה-כ"ה (=העשרים וחמש) במספר.

ומוסיף "בעל הטורים" ואומר, שבמלה "כֹּה" נרמזות זכותם של ישראל - זכות העקידה, שכתוב שם: "וַיֹּאמֶר אֲבִרְהֶם אֵל נִעְרָיו... וְאֲנִי וְהַנְעַר נִלְכָּה עַד כֹּה". "כֹּה" מזכיר גם את ברכת ה' שהבטיח לאברהם: "וַיֹּאמֶר לוֹ (ה') כֹּה יִהְיֶה זְרַעְךָ". ויש לומר גם שהמלה "כֹּה" רומזת ל"שמע ישראל", שבה יש כ"ה (=25) אותיות.

מעניין לציין, שהמלה "ברכה" נזכרת כ"ה (=25) פעמים בתורה, וכן המלה "שלוש" מופיעה כ"ה (=25) פעמים בתורה. ולכן, אומר "בעל הטורים", ברכת הכהנים פותחת ב"ברכה" ומסתיימת ב"שלוש": "וַיִּבְרַךְ ה' וַיִּשְׁמְרֶךָ: זָאֵר ה' פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחֲנֶךָ: יִשָּׂא ה' פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיִשֶׂם לְךָ שְׁלוֹם".

ועל-כך שנינו במשנה (עוקצין ג): "אמר רבי שמעון בן הלפתא: לא מצא הקדוש ברוך הוא כלי מחזיק ברכה לישראל, אלא השלוש, שנאמר (תהילים כט): 'ה' עז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלוש'". על-כן, בברכת כהנים, לאחר כל הברכות, מסימן הכתוב ב"שלוש" - כדי לומר לך שאין הברכות מועילות כלום, אלא אם כן יש שלום ביניהן.

"כִּשְׁם שִׁמְעוּשִׁיהָ מַעֲשֵׂה בְהֵמָה, כִּדְ קָרְבָּנָה (יְהִיָּה) מֵאֲכָל בְּהֵמָה" (סוטה יד')

על הכתוב בתורה: "וַיְהִי אִישׁ אֶת אִשְׁתּוֹ אֶל הַכֹּהֵן וַיְהִי אֶת קָרְבָּנָה עֲלֶיהָ עֲשִׂירַת הָאִיפָה קֶמַח שְׁעוּרִים", פרשו חז"ל (סוטה יד'): "כִּשְׁם שִׁמְעוּשִׁיהָ מַעֲשֵׂה בְהֵמָה, כִּדְ קָרְבָּנָה (יְהִיָּה) מֵאֲכָל בְּהֵמָה". דהינו כיון שהאשה עשתה מעשה בהמה, לפיכך תביא מנחת קמח שעורים, שהוא מאכל בהמה.

ולכאורה יש לתמוה על דברי חז"ל אלו. שהרי בשעה שהאשה מובאת אל המקדש עם מנחת השעורים, שהוא מאכל בהמה, עדין לא התברר כלל שאכן נטמאה ועשתה מעשה בהמה, ואף יתכן שתמצא טהורה... ומדוע נקבע לה מראש שמדרגתה היא מדרגת בהמה, להביא קרבן שהוא מאכל בהמה?

ויש עוד לתמוה: והרי מבזים את האשה הזאת לעיני כל על-ידי פריעת שערה, כמו שכתוב: "וְהִעֲמִיד הַכֹּהֵן אֶת הָאִשָּׁה לִפְנֵי ה' וּפָרַע אֶת רֹאשׁ הָאִשָּׁה" - בשעה שעדין לא נתברר אם נטמאה.

אלא יש לומר, שאיש ואשה כאשר הם נישאים הם שונים בתכלית מכל זיווג אחר של בעלי חיים שבעולם. שהרי זוג בעלי חיים אין ביניהם קשר רוחני כלשהוא, אלא הקשר ביניהם הוא קשר גופני, שנועד להעמדת תולדות בלבד.

לעומת זאת, ברית הנישואין בין איש לאשה, אינו רק אמצעי לפריה ורבייה, אלא יש ביניהם קשר רוחני עליון, אשר בעבורו "על כן יעזוב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד".

וכפי שגם מבואר בזהר הקדוש על הכתוב (ויקרא ה'): "אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם קָרְבָּן לַה'", שרק מי שיש לו אשה יכול להקריב קרבן. שכן, רק אז הוא נקרא "אָדָם". אבל, מי שאינו נשוי, אומר הזהר הקדוש, אסור לו להקריב קרבן, מפנין שאז אינו נקרא "אָדָם", אלא "פֶּלֶג גּוֹפֵא" (=חצי גוף).

ולכן, כדי לפגוע בקשר הרוחני העליון (ובשכינה הקדושה) שבין איש לאשתו, אין הכרח שהאשה תעשה חטא של ממש, אלא די לה שנסתרת עם איש זר (לאחר שבעלה קנא לה והזהיר אותה) כדי לפגום בשכינה, ולמעול

מעל בזיווג העליון ובזיווג התחתון.

ולכן, מפני שעשתה האשה מעשה בהמה, ויצרה קשר עם איש זר סביב **יצרים בהמים**, לפיכך יעשה קרבנה ממאכל בהמה, (למרות שעדין לא ברור אם נכשלה בגופו של חטא). שכן, עצם מעשה הסתירה עם זר הוא בבחינת מעשה בהמה. (ע"פ "דרש דוד")

(מענין לציין ש"האשה" בגמטריה 311, ואם נחסיר ממנה את שם הוי"ה (=26) ברוף הוא, שנמחה על המים, נקבל 285, כמנין **"פרה"**, וזה שאמרנו שעשתה **"מעשה בהמה"**).

"אף-על-פי שאמרתי לכהנים שיהיו מברכים אתכם - עמהם אני עומד ומברך אתכם" (במדבר רבה יא, ב')

בגמרא מסופר, שכאשר שלח רשב"י את בנו רבי אלעזר לקבל ברכה משני תלמידיו, אמר לו ששני תלמידיו אלה הם **"אנשים של צורה"**, וראויים הם לברך.

והנה, כאשר בא רבי אלעזר לקבל את הברכות, ברכו אותו תלמידיו של רשב"י כך (גמרא מו"ק ט', מתורגם): **"יהי רצון שתזרע ולא תקצור, תכניס סחורה ולא תמכרנה. תוציא סחורה למכירה ולא תכניס כסף. יחרב ביתך ותתקיים האכסניא. יתבלבל שלחנך, ולא תראה שנה חדשה"**.

מיד חזר רבי אלעזר לאביו רשב"י, ואמר לו: תלמידך, לא רק שלא ברכו אותי, אלא עוד צערו אותי (פיון שחשב שקללו אותו). אמר לו רשב"י: מה אמרו לך? ספר לו בנו כל מה שאמרו לו התלמידים. אמר לו רשב"י: כל אלו **ברכות** הן: **"תזרע ולא תקצור"**, הכונה שתוליד בנים ולא ימותו. **"תכניס סחורה ולא תמכרנה"**, הכונה תכניס פלות לביתך ולא ימותו בניך. **"תוציא סחורה למכירה ולא תכניס כסף"** - תוליד בנות ולא ימותו בעליהן, שאז הן יצטרכו לחזור אליך. **"יחרב ביתך ותתקיים האכסניא"**, הכונה שהעולם הזה (יהיה רק) האכסניא שלך, והעולם העליון (יהיה) הבית שלך (הקבוע שלך). **"יתבלבל שלחנך"** - שתזכה לבנים ובנות עד שיבלבלו את שלחנך. **"ולא תראה שנה חדשה"** - שלא תמות אשתך ותצטרך לשאת אשה אחרת, שאז תצטרך להיות נקי לביתך שנה אחת.

ולכאורה יפלא הפלא ופלא על זאת הגמרא. שכן, וכי מה ראו תלמידיו של רשב"י לברך את בנו רבי אלעזר בברכות גדולות כל-כך, אשר כלפי חוץ נראות כקללות גדולות ונוראות.

ופרשו בספרים הקדושים, שתלמידי רשב"י רצו להסתיר את הברכות מפני **החיצונים** (=כוחות היצר הרע) כדי שאילו לא יקטרגו על הברכות. וזאת, כפי שכתב ה"שם משמואל" (ויחי תרפ"א): **"... (ו) נראה לומר, שתהיה הברכה מוסתרת מפני החיצונים"**.

על-פי האמור פירש ה"ערוגת הבשם" (וזאת הברכה) את ברכת הכהנים, **"דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל אמור להם":** דהינו, הקב"ה בקש שלא יסתירו את הברכות במסוה של קללות, אלא יברכו במפורש: **"יברכה ה' וישמרך: יאר ה' פניו אליך ויחנך: ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום"**. ומפרש הקב"ה את הטעם לכך שאין צורך להסתיר את הברכה מפני/מפחד **המקטרגים**, פיון ש"ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם". דהינו, מאחר והקב"ה הוא זה שמברך את ישראל (כפי שכתוב במדרש (במדבר רבה יא, ב'): **"...אף-על-פי שאמרתי לכהנים שיהיו מברכים אתכם - עמהם אני עומד ומברך אתכם"**), על-כן מי הוא זה אשר יעז לקטרג על ברכות המלך העליון הקב"ה?

"נשיא לבני דן" (ז' סו)

פעם ישבו כמה מתלמידי הגר"א (=הגאון מוילנא) במסיבה של מצוה, ואותו היום היה ראש חודש ניסן. נתגלגלה בין המסובים שיחה ערה על המנהג, שקוראים מראש חודש ניסן, עד יב' בו את פסוקי קרבנות הנשיאים בחנופת המזבח - נשיא ליום, נשיא ליום וכו'.

העיר רבי שלמה זלמן, שהיה מבחירי תלמידיו של הגר"א: מפליא הדבר שבאותו היום בשבוע שבו קוראים את פסוקי קרבנו של נשיא שבט דן (בעשרה בניסן), חל תמיד היום הראשון של ראש השנה, שבו כידוע מלכו של עולם דן את כל יושבי תבל.

לאחר שהיה קלה, הוסיף ואמר רבי זלמן: נמצאנו למדים מכאן, שהמנהג לקרוא את פרשת קרבנות הנשיאים מראש חודש ניסן ואילך, מרומזת בתורה, כבר בברכת יעקב אבינו לבניו. הפונה היא לפסוק **"דן ידיו עמו"** (בראשית מט', טז'), שזהו רמז לכך שביום שקוראים על קרבנו של **"נשיא לבני דן"** - באותו היום בשבוע ידיו (=ישפוט) הקב"ה את עמו...

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

פְּרֶשֶׁת הַשְּׁבוּעַ: נִשְׂא

פְּנִיֶסֶת הַשְּׁבֵת: 19:08

ערש"ק יא' סיון תשע"ח (25.5.18) bnei-zion.com

יְצִיאַת הַשְּׁבֵת: 20:22 ר"ת 21:04

הַפְּטָרָה: "וַיְהִי אִישׁ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

וְשָׂמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי אֲבָרְכֶם" (ו' כז')

על נוסח ברכת הפהנים שבפרשתנו, נפסק להלכה ב"טור" ו"בשלחן ערוך" (או"ח סימן קכח, סעיף יא), שהכהן מברך: "ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר קדשנו בקדשתו של אהרן, וצונו לברך את עמו ישראל באהבה". וצריך להבין ענין זה. שכן, מה ראו חז"ל לשנות ככה את נוסח ברכת הפהנים מכל הברכות? (לומר "אשר קדשנו בקדשתו של אהרן").

שהרי בכל הברכות צריך לברך "אשר קדשנו במצותיו". ואילו כאן, לא רק שלא הזכירו את "מצותיו" (של הקב"ה), אלא שבמקום "במצותיו" מברכים "בקדשתו של אהרן!"

בסידור "אוצר התפילות" (ח"ב, בברכת הפהנים של שלש רגלים) מבואר, שביום חנופת המשכן, עוד לפני שהכהנים נצטוו על ברכת הפהנים, ברח אהרן הכהן את העם, כפי שכתוב (ויקרא ט', כב): "וישא אהרן את ידו אל העם ויברכם", ופרש רש"י: "'ויברכם' – ברכת פהנים: יברכה, יאר, ישא".

וכתוב ב"תורת פהנים" (שמיני אות יז): "באותה שעה זכה (אהרן) במתנות כהונה, וזכה בנשיאת כפים לו ולדורותיו, עד שיחיו המתים".

מכאן נמצאנו למדים, שאהרן הכהן השיג ברוח קודשו וברך את ישראל בברכת הפהנים עוד לפני שנתנה המצוה לפהנים (בבחינת "אינו מצוה ועושה"), ובזכות זה "זכה בנשיאת כפים לו ולדורותיו, עד שיחיו המתים".

לכן, מטעם זה תקנו חז"ל לכהן לברך "אשר קדשנו בקדשתו של אהרן". וזאת, כדי להורות לנו בכך, שהכהנים זכו למצוה זו של ברכת הפהנים לדורות עולם, בזכות קדושתו של אביהם, אהרן הכהן, שהשיג מעצמו ברכה זו עוד לפני שנתנה.

והנה, על הכתוב בפרשת "שמיני" (ויקרא ט', ז): "ויאמר משה אל אהרן, קרב אל המזבח...". פרש שם רש"י: "שהיה אהרן בש(=מתביש) וירא מלגשת (אל המזבח). אמר לו משה: למה אתה בש? לכה נבחרת!".

והטעם שהיה אהרן בש וירא לגשת אל המזבח, הוא מכיון שחשב שהוא גרם לישראל לעשות את העגל, וכמו שאמר למשה (שמות לב, כד): "ואמר להם למי זהב התפרקו ויתנו לי ואשלכהו באש ויצא העגל הזה".

לפי זה צריך להבין מה שהשיב לו משה רבנו: "למה אתה בש? לכה נבחרת!".

ויש לומר, שמצינו בדברי חז"ל, שבחטא העגל אהרן הכהן מסר את נפשו כדי להציל את ישראל מפליה, כפי שמבואר במדרש (ויקרא רבה י', ג): "בשעה שעשו ישראל אותו מעשה (=העגל), בתחילה הלכו אצל חור (בן מרים),

אמרו לו (שמות לב): 'קום עשה לנו אלהים'. כיון שלא שמע להן, עמדו עליו והרגוהו (=את חור)... אחר-כך הלכו אצל אהרן. אמרו לו: 'קום עשה לנו אלהים'. כיון ששמע אהרן כן, מיד נתירא... אמר אהרן (בלבו): מה אעשה?

הרי הרגו את חור, שהיה נביא. עכשיו, אם הורגים אותי, שאני כהן, מתקיים עליהם המקרא שכתוב (איכה ב'): 'אם יהרג במקדש אדני כהן ונביא' – ומיד הם (=ישראל) גולין... אמר אהרן: אם בונין הן אותו (=את העגל),

הסרחון נתלה בהן. (לכן), מוטב שיתלה הסרחון בי ולא בישראל... אמר לו הקב"ה, לאהרן: 'אהבת צדק' – אהבת ל צדק את בני, ושנאת מלחין, 'על כן משחך אלהים אלהיך'. אמר לו (הקב"ה): חייך, שמפיל שבטו של לוי, לא

נבחר לכהונה גדולה, אלא אתה". (וזהו שאמר דוד המלך: "אהרן), אהבת צדק ותשנא רשע על כן משחך אלהים אלהיך").

הנה פי כן מבואר היטב, שמה שהשיב משה רבנו לאהרן – "למה אתה בש?" (על שהיה לך חלק בעשיית העגל) – הלא אדרבא "לכה נבחרת!" – דוקא משום כך נבחרת לשמש בכהונה גדולה. שכן, מסרת את נפשך להציל את ישראל מפליה.

ועתה, בא וראה שמצינו ב-ג' הפסוקים של ברכת הפהנים ("יברכה ה'", "יאר ה'", "ישא ה'") ענינים ברורים,

המתקשרים בתיקון **חטא העגל**.

הנה, על הפתוב **"יברכה ה' וישמרך"**, פרש רש"י: **"יברכה ה' – שיתברכו נכסיה. וישמרך – שלא יבואו עליך שודדים ליטול (את) ממונך"**.

והנה, על הנהב שהשתמשו בו ישראל לעשית **העגל**, מבואר בגמרא (ברכות לב): **"אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן... בין פארן ובין תפל ולבן וחצרת ודי זהב... מאי ודי זהב? אמרי דבי רבי ינאי: כך אמר משה לפני הקדוש ברוך הוא: רבוננו של עולם, בשביל כסף וזהב שהשפעת להם לישראל, עד שאמרו די, הוא גרם שעשו את העגל"**. (וזהו 'די זהב' – די זהב שהשפיע הקב"ה לישראל).

על-פן מברכים הכהנים את ישראל **"יברכה ה' – שיתברכו נכסיה. אולם, צריך גם "וישמרך" – כדי שישמור הקב"ה את איש ישראל מן המזיקין, שלא יפתו אותו המזיקים להשתמש בנכסיו שהתרבו לדבר עבירה, כפי שהיה בחטא העגל**.

"יאר ה' פניו אליך ויחנך" הוא כנגד מה שאמר הקב"ה למשה לאתר **חטא העגל** (שמות לג, א): **"לך עלה מזה אתה והעם אשר העלית מארץ מצרים אל הארץ אשר נשבעתי לאברהם ליצחק וליעקב לאמר לזרעך אתננה ושלתתי לפניך מלאך... כי לא אעלה בקרבך פי עם קשה ערף אתה פן אכלך בדרך"**.

אולם, משה רבנו סרב לקבל גזירה קשה זו, ואמר לה' (שם לג, טו): **"אם אין פניך הלכים אל תעלנו מזה. ובמה יודע אפוא פי מצאתי חן בעיניך אני ועמך – הלא בלכתך עמנו ונפלינו אני ועמך מכל העם אשר על פני האדמה"**. הרי, שהתפלל משה לפני הקב"ה, שימצאו ישראל **"חן"** בעיני ה', כדי שפניו של הקב"ה ילכו לפני העם, ולא מלאך.

ולכן אומרים הכהנים **"יאר ה' פניו אליך ויחנך"** – שפניו של הקב"ה יאירו וילכו לפנינו, ולא מלאך. והזכיר **"ויחנך"** – שנמצא חן בעיני ה'.

והברכה השלישית, **"ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום"**, היא בקשה שישא ה' פניו לישראל, למחול להם על **חטא העגל**. ומזהו שהוסיף **"וישם לך שלום"**?

אלא ידוע **שבחטא העגל נעשה פירוד בין שבט לוי, שלא חטאו כלל בחטא העגל, לבין שאר שבטי ישראל**. וזאת למדנו ממה שצוה משה את שבט לוי (שמות לב, כז): **"שימו איש חרבו על ירכו עברו ושובו משער לשער במחנה והרגו איש את אחיו ואיש את רעהו ואיש את קרבו"**. ולכן מתפללים הכהנים **"וישם לך שלום"** – שישורר שלום בין שבט לוי לבין כל ישראל, על-ידי שיעבדו כלם את ה', אמן פן יהי רצון.

מעשה נראה, כי מטעם זה זכה אהרן להשיג ברוח קודשו ולברך את ברכת הכהנים עוד בטרם שנצטוו על-כך. שכן, לכאורה, היינו עלולים לחשוב, חלילה, שגם אהרן פגם (ולו במעט) על-ידי שעשה את **העגל לישראל**. (למעשה, אהרן מסר את נפשו כדי שיתלה "הסרחון" בו, ולא חלילה בישראל). לכן, דוקא פאשר הקריב אהרן את הקרבן הראשון במשכן (**"עגל בן בקר לחטאת"**), כדי לכפר על חטא **העגל** – דוקא אז ירדה **השכינה למשכן**, כדי להראות לכל ישראל, שהקב"ה כפר להם על חטא **העגל**. ולכן, דוקא אז, באותו מעמד, זכה אהרן להשיג ברוח קודשו את ברכת הכהנים, שיש בה רמז ברור שהקב"ה סלח לישראל על עון **העגל**.

"כל ימי נזרו קדש הוא לה'" (וי ח)

מרבית ימיו, ומתן בעשרים שנותיו הראשונות כראש ישיבה, נסע מרן הגרש"ז אויערבך זצ"ל באוטובוס ציבורי כאחד האדם. אף בשנותיו האחרונות, בהן הזדרזו בני תורה ואברכים לזכות בהסעתו של עמוד ההוראה, לא היתה זו פחיתות פבוד מצידו לנסוע באוטובוס.

פעם ספר אחד מחשובי תלמידיו, שמרן זצ"ל עלה לאוטובוס קו 12 ב"בית וגן", ובתחנה הפאה עלתה אשה בלבוש לא צנוע והתגובה לצידו. הרב צלצל בפעמון, וירד בתחנה הסמוכה, שליד שכונת בית הכפר, שם המתין לאוטובוס נוסף. כששאלו התלמיד, מה ראה לעשות ככה? השיב לו הרב: **"לפני עמדו שלש אפשרויות: האחת, להמשיך לשבת ולהתעלם מהאשה. אלא שבכך יש חילול השם מצד הרואים (שיראו רב גדול יושב ליד אשה לא צנועה). האפשרות השנייה היתה לקום ולעבור לסוף האוטובוס, ולשבת שם, או להמשיך בנסיעה בעמידה. אך אז היתה האשה מבינה שהכל נעשה בגללה, והיתה נפגעת. וכי משום שהיא אינה בת ישראל כשרה מותר לפגוע בה?! והאפשרות השלישית היתה לרדת מהאוטובוס, פאלו הגעתי ליעד שלי. וזה מה שעשיתי..."**

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

"אל שדי יתן לכם רחמים" ראשי תיבות "ישראל"

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ: נִשְׂא

יְצִיאַת הַשְּׁבֵת: 20:22 ר"ת 21:04

bnei-zion.com

ערש"ק יא' סיון תשע"ח (25.5.18)

הַפְּטָרָה: "וַיְהִי אִישׁ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"איש איש כי תשטה אשתו ומעלה בו מעל"

כְּשֶׁעוֹבְרֵת רוּחַ קִנְיָה עַל הָאָדָם, וְחוֹשֵׁד הוּא בְּאִשְׁתּוֹ שֶׁבְּגָדָה בּוֹ, לֹקַח אוֹתוֹ אָדָם אֶת אִשְׁתּוֹ אֶל הַכֹּהֵן, וְזֶה מִשְׁקָה אוֹתָהּ בְּמִים, שְׁנִקְרָאִים "מֵי הַמָּרִים הַמְּאָרְרִים". בְּתוֹךְ אוֹתָם מִים מְכַנִּים הַכֹּהֵן מְגִילֵת קֶלֶף, שֶׁעֲלֶיהָ נִכְתָּב בְּקִדּוּשָׁה שְׁמוֹ שֶׁל הַקַּב"ה (יְהוָה). וְאוֹתָם תְּמִים שְׁשׁוּתָה הָאִשָּׁה, בּוֹדְקִים אוֹתָהּ, אִם חֲטָאָה וְעִבְרָה עֲבִירָה עִם אָדָם זָר. וְהִנֵּה, אִם בְּאִמּוֹת בְּגָדָה הִיא בְּבַעֲלָה - בְּטִנָּה תּוֹפַחַת וְהִיא מְתָה בְּמִוֹת נֹרָא. וְאִם לֹא, וְטַהוּרָה הִיא - אִזּוֹ "וְנִזְרָעָה זָרַע" - הִיא מִתְעַבְרֶת וְזוֹכָה לַפְּרִי-בֶטֶן, אֲפִילוֹ אִם הִיָּתָה עֲקָרָה. וְכֵן יוֹלְדֵת הִיא אֶת אוֹתוֹ הַנּוֹלָד בְּרִנָּה, וְלֹא צָעַר. וְצָרִיף לְהִבִּין עֵגְוֵן זֶה. שְׂכֹן, מְדוּעַ צְרִיכִים לְמַחֲוֹת דּוֹקָא אֶת שֵׁם ה' יִתְבָּרַךְ (יְהוָה) עַל אוֹתָם הַמִּים שֶׁמִּשְׁקִים אֶת הָאִשָּׁה? וְכִי אֵין דָּרָךְ אַחֲרֵת לְבִדּוֹק אֶת הַסּוּטָה? וְהָרִי מְצִינּוּ שִׁישְׁרָאֵל הַשְּׁתַּמְשׁוּ בְּכָל מִינֵי אוֹפְנִים כְּדִי לְבָרַר מִי חֲטָא. לְדוּגְמָא, בְּחֲטָא הַעֲגַל מִשָּׁה רַבְּנּוּ בְּדַק אֶת יִשְׂרָאֵל עַל-יְדֵי מִים שֶׁלְּתוֹכָם הַשְּׁלִיף אֶת אֶפְרַיִם עַל הַזָּהָב. וְאִכּוֹן הַמִּים בְּדַקוֹ מִי הֵם הַחוּטָאִים בְּעֲגַל וְהַמִּיתוֹ אֶת הַחוּטָאִים. (עֵינֵי ע"ז ע"א).

וְכֵן מְצִינּוּ בְּעֵינֵי נְשׁוֹת מְדִינָה, שִׁישְׁרָאֵל בְּדַקוֹ אוֹתוֹ (=אֶת נְשׁוֹת מְדִינָה) אֶל מוֹל הַצִּיץ, וְכָל מִי שֶׁהִיָּתָה רְאוּיָה בְּבִנּוֹת מְדִינָה לְהִיבְעֵל, הִיוּ פְּנִיָּה מוֹרִיקוֹת (עֵינֵי וְבִמּוֹת ס', ע"ב). אִם כֵּן, מְדוּעַ יֵשׁ צוֹרָךְ לְבָרַר אִם הָאִשָּׁה חֲטָאָה וְנָתָה דּוֹקָא בְּדָרָךְ שֶׁל מַחִיקֵת שְׁמוֹ שֶׁל הַקַּב"ה, יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ? (וְגַם צָרִיף לְהִבִּין, הָרִי יֵשׁ עוֹד שְׁמוֹת לְה' יִתְבָּרַךְ - שֵׁם "שְׂדִי", שֵׁם "אֶלְקִים" - וּמְדוּעַ דּוֹקָא צָרִיף שֵׁם הוּי"ה (=יְהוָה) לְהִימַחֵק?)

כְּדִי לְבָאֵר זֹאת, נִקְדִּים לְבָאֵר אֶת דְּבָרֵי הַמְּגִיד הַקְּדוֹשׁ מִמְּעוֹזְרִיטֵשׁ זִיע"א, בְּסִפְרוֹ "אוֹר תּוֹרָה", עַל הַפְּתוּב "וַיִּדְבֵּר אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה, וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה", וְאֵלָה תְּכֹן דְּבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים, בְּתוֹסֶפֶת בִּיאוֹר: יְדוּעַ וּמְפֹרָס, עַל-פִּי הַפְּתוּב בְּדְבָרֵי הָאֲר"י ז"ל, שְׂאִם ה' יִתְבָּרַךְ הִיָּה מִתְגַּלָּה לְנוּ (=לְנִבְרָאִים) בְּמִלּוּא אוֹרוֹ הַגְּדוֹל וְהַבְּהִיר, לֹא הִיָּינוּ יְכוּלִים לְסַבּוֹל אֶת אוֹרוֹ הַגְּדוֹל, וְהִיָּינוּ מִתְבַּטְּלִים מִמְּצִיאֹתֵינוּ. עַל-כֵּן, הַקַּב"ה, בְּרַב רַחֲמָיו וְחֲסָדָיו, צִמְצַם אֶת גְּדַל בְּהִירוֹת אוֹרוֹ, לְפִי עֲרָךְ הַנִּבְרָאִים, כְּדִי שֶׁהֵם יוֹכְלוּ לְסַבּוֹל אוֹתוֹ (=אֶת אוֹתוֹ הָאוֹר).

וְהַדְּבָר דּוֹמָה לְאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ הַמְּאִיר עֲלֵינוּ, כְּמוֹ שְׂאוּמְרִים חוּז"ל (מְדַרְשׁ רַבָּה בְּרַאשִׁית): "לְ(לְ)גִלְגַּל (הַ)חֲמָה יֵשׁ לוֹ נִרְתִּיק, שְׂנֵאֲמַר: "לְשֶׁמֶשׁ שֵׁם אֵהָל (=כִּיסוּי)". שְׂכֹן, צְרִיכִים אֲנִי לְדַעַת, שֶׁלֹּא כִּיסוּי אֵין אֲפִשְׁרוֹת לְסַבּוֹל אֶת גְּדַל אוֹר הַשֶּׁמֶשׁ. לְכֹן, הַקַּב"ה, בְּחֲתָמָיו הַרְּבִים, עָשָׂה לְשֶׁמֶשׁ "נִרְתִּיק" כְּדִי לְצַמְצַם אֶת אוֹרָה, וְלַהֲגִן עַל בְּרִיּוֹתָיו. וְכֵן גַּם עָשָׂה ה' יִתְבָּרַךְ "נִרְתִּיק", שֶׁמְצַמְצַם וּמְסַתֵּיר אֶת אוֹרוֹ הַגְּדוֹל, הַמְּאִיר מֵהַשֵּׁם "יְהוָה", כְּדִי שֶׁנוֹכַח לְסַבּוֹל אֶת גְּדַל אוֹרוֹ הַגְּדוֹל וְהַבְּהִיר.

הַ"נִּרְתִּיק" הַזֶּה הוּא הַשֵּׁם "אֱלֹהִים", כְּמוֹ שְׂאֲמַר דּוֹד הַמְּלָךְ (תַּהֲלִים פּד', יב'): "כִּי שֶׁמֶשׁ וּמַגֵּן יְהוָה אֱלֹהִים". שְׂכֹן, שֵׁם "יְהוָה" הוּא אוֹר גְּדוֹל וְנִשְׁגָב, בְּבַחֲנֵת "שֶׁמֶשׁ", עַד כִּי אִי-אֲפִשֶׁר לְסַבּוֹל אֶת גְּדַל אוֹרוֹ, וְעַל-כֵּן הַשֵּׁם "אֱלֹהִים" הוּא בְּבַחֲנֵת מַגֵּן, הַמְּצַמְצַם אֶת הָאוֹר הַגְּדוֹל שֶׁל הַשֵּׁם "יְהוָה", בְּרָרָךְ הוּא, כְּדִי שֶׁהַנִּבְרָאִים יוֹכְלוּ לְסַבּוֹל אוֹתוֹ. וְזֶה גַם עֲמַק בִּיאוֹר מְאֹמֶר רִישׁ לְקִישׁ בְּגִמְרָא (בְּדָרִים ח'): "אֵין גִּיהֲנוּם לְעוֹלָם הַבָּא, אֲלֹא הַקַּב"ה מוֹצִיא חֲמָה מִנִּרְתִּיקָה - צִדִּיקִים מִתְרַפְּאִין בָּהּ, וְרַשְׁעִים נִידוֹנִין בָּהּ". הַכּוֹנֵה כָּאֵן הִיא, שֶׁ"הַחֲמָה" רוֹמְזֵת לְאוֹר "יְהוָה" הַגְּדוֹל, שֶׁעֲתָה הוּא מוֹסְתֵר וּמְצוּמְצַם עַל-יְדֵי נִרְתִּיק, שֶׁהוּא כְּאֲמוֹר הַשֵּׁם "אֱלֹהִים".

אֲבָל לְעֵתִיד לְבוֹא, יוֹצֵא הַקַּב"ה "חֲמָה מִנִּרְתִּיקָה", דְּהִיָּנוּ שְׂאֵז יִתְגַּלָּה אוֹרוֹ הַגְּדוֹל שֶׁל שֵׁם "יְהוָה", לֹא צְמִצּוּם. הַצִּדִּיקִים מִתְרַפְּאִים וּמִתְעַנְּגִים בְּאוֹר זֶה, כִּיּוֹן שֵׁישׁ לְהֵם תּוֹרָה וּמְצוֹת, שֶׁמֵּהֵם נַעֲשִׂים לְהֵם לְבוּשִׁים, וְעַל-יְדֵי כֵּן הֵם יְכוּלִים לְסַבּוֹל אֶת הָאוֹר הַגְּדוֹל שֶׁל שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ. וְאֵילוֹ הַרְּשָׁעִים, שְׂאֵין לְהֵם תּוֹרָה וּמְצוֹת, וְלְכֹן אֵין לְהֵם לְבוּשִׁים - נִידוֹנִים לְשַׁרִּיפָה, כִּיּוֹן שֶׁלֹּא יוֹכְלוּ לְסַבּוֹל אֶת אוֹרוֹ הַגְּדוֹל שֶׁל "יְהוָה" יִתְבָּרַךְ, שִׁיתְגַּלָּה לֹא צְמִצּוּם.

עֵינֵי זֶה שֶׁל רִשְׁעָה הַמִּתְבַּטְּלֵת מוֹל הַקְּדוּשָׁה מְצִינּוּ גַם כְּאֲשֶׁר הַשְּׂמִיד הַקַּב"ה אֶת צְבָא סְנַחְרִיב, שְׂבָא עִם צְבָא עֲצוּם וְרַב, כְּדִי לְעַלּוֹת וְלִכְבוֹשׁ עַל יְרוּשָׁלַיִם. וְהִנֵּה, כְּאֲשֶׁר חָנָה צְבָא אֲדִיר זֶה סָבִיב יְרוּשָׁלַיִם (185 אֶלְף חֲלָיִם), הָרַג הַקַּב"ה אֶת כָּלָם, כְּפִי שְׂכָתוֹב: "וַיִּף בְּמַחְנֵה אֲשׁוּר מָאָה שְׁמוֹנִים וְחַמְשָׁה אֶלְף וַיִּשְׁכַּיְמוּ בְּבִקְרָה וְהִנֵּה כָּלָם פְּגָרִים מֵתִים". וְאֲמַרו חוּז"ל, שֶׁהַקַּב"ה הַשְּׂמִיעַ בְּאוֹזְנֵי צְבָא סְנַחְרִיב רַק אֶת קוֹל שִׁירַת חֵיוֹת הַקֶּדֶשׁ. וְעַל-יְדֵי קְדוּשַׁת הַשִּׁירָה מֵתוּ כָּל 185 אֶלְף חֲלָיִם שֶׁל סְנַחְרִיב הַמְּלָךְ.

נִקְדִּים עוֹד הַקְּדָמָה מֵה שְׂמִבּוּאָר בִּזְהָר הַקְּדוֹשׁ, וְהָאֲרִיכוּ בְּזֶה הַמְּקוּבְּלִים, שֶׁעַל-יְדֵי יַחּוּד הַחֲתוּן וְהַכֶּלֶה בְּעוֹלָם הַזֶּה, נַעֲשָׂה יַחּוּד לְמַעֲלָה בֵּין הַקַּב"ה לְבִין הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה. וְכִמוֹ שְׂכָתוֹב בְּסִידוֹר "קוֹל יַעֲקֹב" לְהַרְחִיק הַמְּקוּבְּל הַאֶלְקִי מֵהָר"י קָאֲפִיל (דף צב'): "...חֲתוּן וְכֶלֶה הוּא דוֹגְמַת זְעִיר אֲנִפִין וְנוֹקְבָא (=הַקַּב"ה וְהַשְּׂכִינָה), שֶׁהֵם מְמַשׁ חֲתוּן וְכֶלֶה שֶׁל מַעֲלָה, כְּנֹדְעִי".

עַל-כֵּן, אוֹמֵר הַשְּׁלִ"ה הַקְּדוֹשׁ (שַׁעַר הָאוֹתִיּוֹת דף ע"ג), שֶׁצָּרִיף לְכֹון בְּשַׁעַת הַקִּידוּשִׁין שֶׁל הַחֲתוּן וְהַכֶּלֶה שֶׁהַטְּבַעַת, שֶׁהִיא בְּצוּרַת י', הִיא כְּנִגּוֹד הָאוֹת י' מִשֵּׁם הוּי"ה (יְהוָה). אֲצַבֵּעַ הַכֶּלֶה, שֶׁהִיא כְּדִמְיוֹן הָאוֹת ו', כְּנִגּוֹד ו' מִשֵּׁם הוּי"ה (יְהוָה),

וְשָׁנֵי הַעֲדִים הֵם כְּנֶגֶד שְׁתֵּי אוֹתוֹת ה"א מִשְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ (יְהוָה).

וּמְקוֹר לְכָךְ הוּא מִהַפְתּוּב בְּתִיקוּנֵי הַזֶּהָר הַקְדוּשׁ (דף כה, ב): "וְיִבְגִין דְּטַבְעַת אֵיהִי י" כְּגוֹנָא דָא בְּהָ אֲתַקְדָּשֶׁת כְּלָה, וְצָרִיךְ לְאֶעְלָה לָּהּ בְּאַצְבָּעָא דִּילֵיהָ, דְּאֵיהִוּ דְּיוֹקְנָא דָּאת ו', וְאֲתַעְבִּידֶת (=וְנַעֲשֶׂה) ז'. וְצָרִיךְ תְּרִין סְהַדִּין (=שְׁנֵי עֲדִים) דְּאֵינוֹן לְקַבֵּל ה' ה' (שְׁתֵּי אוֹתוֹת ה'). וְכֵד אֵיהִי טַבְעַת בְּרִישָׁא דְאַצְבָּעָא אֲתַעְבִּידֶת ז'".

(וּמוֹסִיף הַשְׁלִי"ה הַקְדוּשׁ עוֹד כְּוִנָּה פְּשוּטָה, שֶׁהַטַּבְעַת הִיא כְּנֶגֶד י" מִשָּׁם הוֹי"ה (יְהוָה). וְהַחֲתוּן נוֹתֵן אֶת הַטַּבְעַת לְכָלָה עִם ה' (=5) אֲצַבְעוֹתָיו, כְּנֶגֶד אוֹת ה' שֶׁל שָׁם הוֹי"ה (יְהוָה). וְהַכְּלָה הַפּוֹשֶׁטֶת אֶת הָאֲצַבָּע לְקַבֵּל אֶת הַטַּבְעַת הִיא כְּדַמְיוֹן הָאוֹת ו' מִשָּׁם הוֹי"ה (יְהוָה), וְכֵל חֲמֵשׁ אֲצַבְעוֹת הַכְּלָה הֵן כְּנֶגֶד הָאוֹת ה' מִשְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ (יְהוָה), וּבְכַךְ נִשְׁלָם יִיחוד שָׁם הוֹי"ה בְּשִׁלְמוֹת).

וְיֵשׁ עוֹד לְהוֹסִיף מָה שְׂאֵמֵר הַגְּאוֹן מוֹיִלְנָא עַל הַפְתּוּב בְּגִמְרָא (סוּטָה יז): "דְּרַשׁ רַבִּי עֲקִיבָא: אֵיִשׁ וְאִשָּׁה שְׂזָכוּ - שְׂכִינָה בֵּינֵיהֶם (=יְהוָה)... (שְׂכִינָה אוֹתוֹת שְׁכֵן יְהוָה ר' מִשָּׁה יִבְנִיאֵל). אֲבָל זֶה רַק כְּפֶאֶשֶׁר הֵם נְשׂוּאִים כְּדַת מִשָּׁה וְיִשְׂרָאֵל וּבְכַתּוּבָה. שְׁכֵן, לֹלָא קְדוּשִׁין וּכְתוּבָה - אֵין הַשְׂכִּינָה שׁוֹרָה. וּמִנֵּין יוֹדְעִים זֹאת?

הִנֵּה, כְּאֵמֹר בְּאִישׁ וּבְאִשָּׁה מְרוּמָז שָׁם "יְהוָה" - אֵיִשׁ וְאִשָּׁה, וְאִם נוֹסִיף אֶת הָאוֹתוֹת "וְהוּ", הַמְרוּמָזוֹת בְּכַתּוּבָה - וְהָרִי בִּיחַד שָׁם יְהוָה (אֵיִשׁ אִשָּׁה כְּתוּבָה).

וּמַעַתָּה יֵאִיר לָנוּ, מִדּוּעַ דּוֹקָא שָׁם הַקַּב"ה (יְהוָה) הוּא אֲשֶׁר בּוֹדֵק אֶת הָאִשָּׁה, אִם זְנִתָּה הִיא אִם לֹא. שְׁכֵן, כְּפֶאֶשֶׁר הָאִשָּׁה עוֹבְרַת עֲבִירָה שֶׁל זְנוּת עִם אִישׁ אַחֵר, הִיא פּוֹגְמַת בְּשְׂכִינָה הַקְדוּשָׁה בְּזִיווּג הַעֲלִיּוֹן וּבְזִיווּג הַתַּחְתּוֹן, וּמִמִּילָא הִיא פּוֹגְמַת בְּשָׁם הַקַּב"ה (יְהוָה) שְׂמֵאֲחַד אוֹתָהּ וְאֶת בְּעֵלָהּ (אֵיִשׁ אִשָּׁה כְּתוּבָה). וְלָכֵן דּוֹקָא שָׁם הוֹי"ה (=יְהוָה) הוּא שְׂבוֹדֵק אֶת הָאִשָּׁה אִם טְמֵאָה הִיא חֲלִילָה, אוֹ טְהוֹרָה.

(וּבְרוּר שֵׁשׁ כָּאֵן הַקְּבָלָה. שְׁכֵן, כְּשֵׁם שְׂבַעֲלָה שֶׁל הָאִשָּׁה הוֹלֵךְ לְבָרַר וּלְבַדּוֹק אֶת אִשְׁתּוֹ אִם טְמֵאָה אוֹ טְהוֹרָה, כְּךָ שָׁם הוֹי"ה (=יְהוָה), שֶׁהוּא שָׁם ה"חֲתוּן הַעֲלִיּוֹן", הוּא אֲשֶׁר מְבַקֵּשׁ לְבָרַר וּלְבַדּוֹק אֶת הָאִשָּׁה, אִם טְמֵאָה הִיא אוֹ טְהוֹרָה). וְיֵשׁ לוֹמֵר, שֶׁהָאִשָּׁה הַסּוּטָה נְבֻדָּקַת עַל-יְדֵי כְּבוֹד הַשְׂכִּינָה - עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם הַמְּפֹרָשׁ (יְהוָה) שֶׁהִיא נִמְחָה לְתוֹךְ הַמִּים. וְהִנֵּה, כְּפֶאֶשֶׁר שֶׁתֵּתָה הָאִשָּׁה אֶת הַמִּים שֶׁהִתְקַדְּשׁוּ מִקְדוּשַׁת שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, אִם חֲטָאָה הִיא וְנִטְמָאָה, אֵין הִיא יְכוּלָה לַעֲמוֹד בְּגִילוּי קְדוּשָׁה כַּה גְבוּהָ, וּמִמִּילָא מִתְבַּטֵּל הַגּוֹף מִתּוֹךְ עֲצָמוֹ, וְהִיא מִתָּה בְּמִיתָה נוֹרָאָה וּמְשׁוֹנָה.

אוּלָּם, אִם נִמְצְאָת הָאִשָּׁה טְהוֹרָה, מְקַבֵּלָת הִיא בְּרָכָה גְדוּלָּה מִשָּׁם הַקַּב"ה (וּבְרוּר הוּא שְׂאֵין זֶה שְׂכָר עַל מַעֲשֵׂיהָ, שְׁכֵן אֵין הִיא צְדִיקָה, שֶׁהָרִי נִסְתָּרָה הִיא עִם אִישׁ זָר). אֲלָא הַבְּרָכָה הַשׁוֹרָה עֲלֶיהָ הִיא בְּגֻלָּל שֶׁשֶׁתֵּתָה אֶת הַמִּים, שֶׁהִתְקַדְּשׁוּ מִקְדוּשַׁת הַשֵּׁם הַמְּפֹרָשׁ שְׂנִמְחָה בָּהֶם. (עֵי"פ "דְּרַשׁ דְּוֹד" לַהֲרַה"ק דְּוֹד הוֹפְשֶׁטְטֵר)

"וְשָׁמוֹ אֶת שְׁמֵי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֵנִי אֲבָרְכֶם", רֵאשִׁי תִּיבוֹת "וְאֲשַׁעֲבִי" = 389 גִּימְטְרִיָּה אֶהְבָּה שְׁלוֹם ר' מִשָּׁה יִבְנִיאֵל

עַל בְּרַפְת הַכֹּהֲנִים אוֹמֵר הַגַּה"ק ה"חֲתָם סוֹפֵר", שְׁלַפְעָמִים מִתְבָּרַךְ הָאָדָם עַל-יְדֵי הַצְּדִיקִים שְׂבָדוֹרוֹ, אֲדָ לְמֵרוֹת זֹאת אֵין הוּא רוֹאָה יְשׁוּעָה לְמַפְתּוֹ. וּמִדּוּעַ? וְהָרִי צְדִיקִי וְקְדוּשִׁי הַדּוֹר בְּרָכוֹ אוֹתוֹ...

אֲלָא, צָרִיךְ לְדַעַת, שֶׁבְּרַפְת הַצְּדִיק בּוֹדָאִי שֶׁהוֹעִילָה, וְיִשׁוּעָתוֹ שֶׁל אוֹתוֹ אָדָם הִיתָה קְרוּבָה לְבוֹא. אֲלָא, שְׂבַשְׂמִים עֲמָדוֹ הַמְּקַטְרָגִים שֶׁל אוֹתוֹ אָדָם (שֶׁנִּבְרָאוּ מִמַּעֲשֵׂי הַרְעִים), וְנִעְצְרוּ אֶת בְּרַכְתּוֹ וְיִשׁוּעָתוֹ לְרַדַּת לְאַרְץ.

אֲדָ לֹא כְךָ הַדְּבָר בְּבְרַפְת הַכֹּהֲנִים. שְׁכֵן, בְּבְרַפְת הַכֹּהֲנִים הַקַּב"ה מִשְׁמִיד וְ"קוֹרַע" אֶת אוֹתָם הַמְּקַטְרָגִים הַרְעִים, הַמוֹנְעִים אֶת יְשׁוּעַת הָאָדָם, וְעַל-יְדֵי כְךָ יְכוּלָה יְשׁוּעָתוֹ שֶׁל הָאָדָם לְחוּל עֲלָיו לֹלָא מְנִיעוֹת אוֹ מַכְשׁוֹל.

וְלָכֵן צָרִיךְ לְדַעַת, שֶׁאוֹתָם הַרְעִים שֶׁל בְּרַפְת הַכֹּהֲנִים הֵם רְגָעִים נְעֻלִים וְנִשְׁגָּבִים מְאֹד, וְצָרִיךְ (וְגַם חָיֵב) כָּל אָדָם לְנַצֵּל רְגָעִים אֵלוֹ הַיִּטֵּב, שֶׁהָרִי זֶה לְטוֹבָתוֹ.

וְזֶה שְׂאוֹמֵר הַפְתּוּב "וְשָׁמוֹ אֶת שְׁמֵי", אֵיזָה שָׁם? אֲלָא שָׁם "אֲדַנִּי", שְׁעוּלָה לְגִמְטְרִיָּה 65, וְשָׁם זֶה צָרִיךְ לְחוּל עַל "בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", שֶׁהֵם בְּגִמְטְרִיָּה 603, וְאִם נוֹסִיף אֶת "אֲנִי", שְׁעוּלָה לְגִמְטְרִיָּה שֶׁל 61 - נִקְבֵּל בִּיחַד 729 (61+603+65), בְּדִיוֹק כְּמִנֵּין "קָרַע שְׁטוֹן" (=729).

וּמִסִּים הַפְתּוּב, שְׁעַל-יְדֵי כְךָ "אֲבָרְכֶם" - הַבְּרָכוֹת יְחוּלוּ עַל יִשְׂרָאֵל בְּנֵי, שֶׁהָרִי "קָרַעַתִּי" אֶת הַשְׁטוֹן מֵעֲלֵיהֶם, וְעַתָּה אֵין שְׁטוֹן וְאֵין פְּגָע רַע הַמְּקַטְרָג עַל בְּרַפְתָּם שֶׁל הַכֹּהֲנִים, הַמְּבָרְכִים בְּאֶהְבָּה אֶת בְּנֵי, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

"וְשָׁמוֹ אֶת שְׁמֵי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֵנִי אֲבָרְכֶם"

מֵאֵז עֲלוֹתוֹ אֲרָצָה נִהַג הַגְּאוֹן ר' יִצְחָק סוּלוּבְיָצִיק (הַרְבֵּי מְבַרִּיסְק) לְקַיֵּם בְּבֵיתוֹ מִנֵּין קְבוּעַ. בְּקָר אֲחַד, בְּמַהֲלָךְ חֲזַרַת הַשְּׁלִיחַ צִיבוּר בְּתַפִּילַת שַׁחֲרִית, הַתְּבָרַר שֶׁבִּין הַמַּתְפַּלְלִים אֵין כֶּהֵן לְבְּרַפְת הַכֹּהֲנִים. מִיָּד עָצַר הָרַב אֶת שְׁלִיחַ הַצִּיבוּר בְּאֲמָצַע הַתַּפִּילָה, וּבִקֵּשׁ מֵאֲחַד מִלְּדוּי שֵׁילָךְ לְבֵית הַכְּנֶסֶת הַסְּמוּךְ, כְּדִי לְבַקֵּשׁ כֶּהֵן שְׂיָבוֹא לְבָרַךְ אֶת הַמַּתְפַּלְלִים בְּבְרַפְת הַכֹּהֲנִים. לְאַחַר שֶׁעֲבָרָה חֲצִי שְׁעָה וְהָיוּ טָרַם שָׁב עִם הַכֶּהֵן הַמִּיּוֹחֵל, לְחַשׁ אֲחַד הַמַּתְפַּלְלִים לְחַבְרוֹ, שֶׁלְעֲנִיּוֹת דַּעַתוֹ מְדוּבָר כָּאֵן בְּטוֹרַח צִיבוּר גְּדוּל, וְכִי אֵין הוּא מְבִין אֶת הַהֲשִׁתְדָּלוֹת הַמוֹגְזָמֹת לְמַצִּיאַת כֶּהֵן. הָרַב, בְּשׁוֹמְעוֹ זֹאת, הִסְתּוֹבֵב לְקָהֵל, וְאָמַר: "כֹּלֶם מְבִינִים אָדָם הַנוֹסֵעַ לְמַרְחָקִים כְּדִי לְהַתְּבָרַךְ מִפִּיּוֹ שֶׁל גְּדוּל הַדּוֹר אוֹ רַב גְּדוּל. בְּרוּר לְכֹלֶם שְׂבַשְׂבִּיל בְּרָכָה כְּזוֹ שׁוּה לְנִסּוּעַ נְסִיעָה מְמוּשָׁקַת, וְגַם לְהַמְתִּין בְּתוֹר...

וְהִנֵּה, הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה מַעֲיָדָה בְּפִירוּשׁ, שֶׁבְּבְרַפְת הַכֹּהֲנִים הַקַּב"ה בְּכְבוֹדוֹ וּבְעֲצָמוֹ מְבָרַךְ אֶת יִשְׂרָאֵל, כְּפִי שְׂכַתּוּב: "וְשָׁמוֹ אֶת שְׁמֵי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֵנִי אֲבָרְכֶם". וְלָכֵן שׁוֹאֵל אֲנִי, הֲאִם בְּשִׁבִּיל בְּרָכָה שֶׁהִיא מִפִּי הַקַּב"ה בְּכְבוֹדוֹ וּבְעֲצָמוֹ לֹא שׁוּה לְהַמְתִּין "בְּתוֹר" חֲצִי שְׁעָה, וְאֵף שְׁעָה..."

שְׂבַת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! נָא לְשִׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!

פְּרֻשֵׁת הַשָּׁבוּעַ: נִשְׂא

פְּרֻשֵׁת הַשָּׁבוּעַ: נִשְׂא

פְּרֻשֵׁת הַשָּׁבוּעַ: נִשְׂא

פְּרֻשֵׁת הַשָּׁבוּעַ: נִשְׂא

פְּרֻשֵׁת הַשָּׁבוּעַ: נִשְׂא

פְּרֻשֵׁת הַשָּׁבוּעַ: נִשְׂא

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"איש כי יפלא לנדר נזיר להזיר לה" (במדבר ו' א')

על הפתוב, "איש כי יפלא לנדר נזיר להזיר לה", שנינו בגמרא (נדרים ט'): "אמר שמעון הצדיק: מימי לא אכלתי אשם נזיר טמא, אלא (פעם) אחד. פעם אחת בא אדם אחד נזיר מן הדרום, (ו)ראיתיו (שהוא) יפה-עינים, וטוב-רואי, וקווצותיו (של שערו) סדורות לו תלתלים. אמרתי לו: בני, מה ראית להשחית שערך זה הנאה? אמר לי: רועה הייתי לאבא בעירי, והלכתי למלאת מים מן המעיין, ונסתפלתי בבואה שלי, ופחו יצרי עלי, ובקש לטורדני מן העולם. אמרתי לו (=ליצור): רשע, למה אתה מתגאה בעולם שאינו שלך? במי שהוא עתיד להיות רמה ותולעה? העבודה (=אני נשבע) שאגלחך לשמים. מיד עמדתי ונשקתיו על ראשו. אמרתי לו: בני, כמותך ירבו נזירי נזירות בישראל. עליך הפתוב אומר: 'איש כי יפלא לנדר נזיר להזיר לה'."

והנה, רש"י מפרש כי הנזיר פחד מיצור התאוה שבו, שיורדו לבאר שחת, וכפי דבריו: "ופחו יצרי עלי, מתוך שראיתי צורתך פל-כך נאה, נתגבר יצרי ובקש להביאני לידי מעשים רעים, לטורדני מן העולם". אולם המהרש"א בחידושי אגדות מפרש, שלא מדובר כאן בפחד הנזיר מיצור התאוה, אלא שהיצור בקש להכניס בו גאוה, לטורדו ממצות כיבוד אב ואם, כפי דבריו הקדושים: "גמרא (=למדנו), בנזיר אחד מן הדרום... שהיה רועה לאביו במצות כיבוד אב... כשהיה מסתכל (על) עצמו בבואה... פחו עליו היצור הרע להתגאות - וכי איש כמוהו במעלות החכמה ויפה עינים יהיה רועה?

וזהו שאמר, שבקש לטורדו מן העולם, לעבור על מצות כיבוד אביו, שנאמר בו 'למען יארכו ימיה על האדמה'... שסופך למות על-ידי שתעבור (על) מצוה זו של כיבוד אב, והוא ענין מעשה אבשלום בעצמו, שהיה מתגאה בשערו, ומרד באביו..."

ויש כאן לתמוה הפלא ופלא על דברי המהרש"א. שכן, וכי מה ראה המרש"א לפרש שאותו עלם בקש עליו נזירות כדי להילחם נגד יצרו, המבקש לבטל ממנו מצות כיבוד אב? ומה הקשר לאבשלום בן דוד המלך?

אומר על-כך הרה"ק פינחס פרידמן: ונראה, לפי עניות דעתי, לומר, בדחילו ורחימו, כי המהרש"א התפון להסתיר בתוך דבריו רעיון נעלה ונשגב בענין נשמתו של אותו נזיר, שבא מן הדרום.

וכפי שמביא המקובל האלקי הרמ"ע מפאנו זיע"א, בספר "גלגולי נשמות" (מערכת א, אות כ'): "אבשלום בא באדם נזיר הנזכר בנדרים פרק קמא (ט' ב'): תניא, אמר שמעון הצדיק, מימי לא אכלתי אשם נזיר טמא, אלא (פעם) אחד. פעם אחת בא אדם אחד נזיר מן הדרום, (ו)ראיתיו (שהוא) יפה-עינים וטוב-רואי וכו' - הוא תיקונו של אבשלום, שם היה שערו סיבה (למותו) כי נתגאה בשערו... והבחור הלזה היה נזיר לגלחם לשמים, וכאן בשערות היה תיקונו בסוד שערות אדם הראשון".

ועוד בענין זה שנינו במשנה (סוטה ט'): "אבשלום נתגאה בשערו, לפיכך נתלה בשערו", ומפרשת הגמרא (סוטה י'), שיופי שערותיו גרמו לו למרוד באביו דוד המלך, וכפי הגמרא: "אבשלום - בשערו מרד, שנאמר (ש"ב יד'): 'וכאבשלום לא היה איש יפה בכל ישראל להלל מאד, מפך רגלו ועד קדקדו לא היה בו מום'".

לפי זה מגלה לנו הרמ"ע מפאנו חידוש גדול, שאותו נזיר שבא מן הדרום ושערותיו היו סדורות תלתלים, היה גלגולו של אבשלום בנו של דוד המלך, שנתגאה בשערותיו, כלשון המשנה: "אבשלום נתגאה בשערו, לפיכך נתלה בשערו". ומחמת כך נפל על אותו נזיר פחד גדול שמא יקום עליו שוב יצור לטורדו מן העולם, ולכן קבל על עצמו נזירות לגלח את שערותיו לשם שמים, כדי להכניע את יצרו.

וזהו שאמר המהרש"א, "ש(אותו נזיר) היה רועה לאביו במצות כיבוד אב... כשהיה מסתכל (על) עצמו בבואה... פחו עליו היצור הרע להתגאות... שבקש לטורדו מן העולם, לעבור על מצות כיבוד אביו... והוא ענין

מַעֲשֵׂה אֲבֻשָׁלוֹם בְּעֶצְמוֹ, שֶׁהִיָּה מִתְגַּאֵה בְשַׁעְרוֹ, וּמֵרַד בְּאֲבִיו...". (על פי "אֹרְחָה שֶׁל תּוֹרָה" לְהַרְה"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

"אִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי יַעֲשׂוּ מִכָּל חַטָּאת הָאֲדָם לְמַעַל מֵעַל בְּה' וְאֲשַׁמָּה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא וְהִתְוַדּוּ אֶת חַטָּאתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ וְהָשִׁיב אֶת אֲשָׁמוֹ בְּרֹאשׁוֹ וְחִמִּישְׁתּוֹ יִסֹּף עָלָיו"

עַל הַכְּתוּב, "אִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי יַעֲשׂוּ מִכָּל חַטָּאת הָאֲדָם לְמַעַל מֵעַל בְּה'", אוֹמֵר הַ"כְּסֵא רַחֲמִים", שֶׁהַכְּתוּב מְרַמֵּז כָּאֵן עַל "אִישׁ אוֹ אִשָּׁה" שְׂרוּצִים לְהַפְטֵר מִן הָעוֹלָם הַזֶּה, וּלְאָבֵד אֶת עֲצָמָם לְדַעַת, חֲלִילָה. וְכָל זֹאת, בְּחוּשְׁבָם שְׁלֵאֲחֵר הַמִּיתָה תִּהְיֶה לָהֶם שְׁלוֹה וּמְנוּחַת הַנֶּפֶשׁ.

אוֹלָם, אוֹמֵר "כְּסֵא רַחֲמִים", כִּי אָדָם שֶׁמֵּאָבֵד אֶת עֲצָמוֹ לְדַעַת, אֵינּוּ יוֹדֵעַ שֶׁרַק אִזּוֹ מִתְחִילִין **יִיסוּרֵיוֹ**. שָׁכֵן, רַק עַל עוֹן זֶה בְּלִבָּד, מוֹלִיכִין אוֹתוֹ בֵּין דִּין שֶׁל מַעֲלָה לְגִיהֲנוּם שֶׁל **אֵשׁ**, שְׁאִינוּ כֹּלָה לְעוֹלָם.

וַיֵּשׁ לְהוֹסִיף עוֹד, שֶׁהֵנָּה, נִכּוֹן וְאִמַּת שְׁלֵאִישׁ יִשְׂרָאֵל יֵשׁ חַיִּיב בְּעוֹלָם הַזֶּה יוֹתֵר מִלְּאִשָּׁה, כִּפִּי שְׂאוֹמֵר הַכְּתוּב: "אִישׁ אוֹ אִשָּׁה", לוֹמֵר שֶׁהַפֶּרֶשׁ בֵּין "אִישׁ" (=311) לְ"אִשָּׁה" (=306) הוּא **חָמֵשׁ**. כְּדִי לְרַמּוֹז שֶׁהָאִישׁ חַיִּיב לְלִמּוּד בְּחַמְשָׁה חוּמְשֵׁי תּוֹרָה, וְלֹא הָאִשָּׁה. אוֹלָם, צָרִיךְ לְדַעַת, שֶׁהַעוֹנֵשׁ עַל הַמֵּאָבֵד אֶת עֲצָמוֹ לְדַעַת, הוּא עַל "אִישׁ אוֹ אִשָּׁה". בֵּין אִישׁ שֵׁישׁ לוֹ תֵּרִי"ג מִצּוֹת, וּבֵין אִשָּׁה שֵׁישׁ לָהּ ג' מִצּוֹת עִיקָרִיּוֹת (נִדָּה, חֵלָה, וְהַדְּלָקַת הַנֵּר), וְאִין הַפֶּרֶשׁ בִּינֵיהֶם, וְגַם הָאִשָּׁה תַעֲנֵשׁ עַל שֶׁמֵּאָבֵד אֶת עֲצָמָה לְדַעַת.

וְזֶהוּ שְׂאוֹמֵר הַכְּתוּב: "אִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי יַעֲשׂוּ מִכָּל חַטָּאת הָאֲדָם לְמַעַל מֵעַל בְּה'". דְּהֵינּוּ, כְּאֲשֶׁר אִישׁ אוֹ אִשָּׁה מְבַעֲטִין בִּיִּיסוּרִין, "לְמַעוֹל" – לְבַעוֹט וּלְמִרּוֹד בִּיִּיסוּרִים, לַעֲשׂוֹת "מַעַל", רֵאשִׁי תִיבוֹת **מֵאָבִדִים עֲצָמָם לְדַעַת**, וְ"אֲשַׁמָּה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא" – שִׁיקְבְּלוּ אֶת עוֹנְשָׁם בְּגִיהֲנוּם שֶׁל **אֵשׁ**.

וְצָרִיךְ הָאִישׁ לְדַעַת, שֶׁכְּאֲשֶׁר הוּא מֵאָבֵד אֶת עֲצָמוֹ לְדַעַת, חֲלִילָה, הֵנָּה עַל-יְדֵי כֶּף הוּא גַם פּוֹגֵם בְּשִׁלְשָׁה אֵיבָרִים, שֶׁהֵם "מַעַל", רֵאשִׁי תִיבוֹת מְעוֹר (=בְּרִית) עֵינַיִם לְשׁוֹן. שְׁהָרִי, "בְּמִתִּים חוֹפְשִׁי", וְכָאֵן בְּעוֹלָם הַזֶּה הֵיָה יְכוּל לַעֲשׂוֹת בְּאֵיבָרִים הָאֵלּוּ מִצּוֹת: בְּמַעוֹר/בְּאוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ לְהוֹלִיד זֶרַע כְּשֶׁר וְצַדִּיק. בְּעֵינַיִם, לְרֹאוֹת וּלְהַסְתַּכֵּל בְּעֵינָיו בְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים. וּבְלְשׁוֹן, לְהַגִּית בְּלְשׁוֹנוֹ בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

לְכֵן צָרִיךְ הָאָדָם לְלִמּוּד לְקַבֵּל אֶת הַיִּיסוּרִים בְּאַהֲבָה, שְׁהָרִי הֵם תִּיקוֹן לְנַפְשׁוֹ שֶׁחֲטָאָה, וּבְנוֹסֵף "וְחִמִּישְׁתּוֹ יִסֹּף עָלָיו" – שְׁיוֹסִיף עוֹד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה (חַמְשָׁה חוּמְשֵׁי תּוֹרָה). וּמִסִּים "כְּסֵא רַחֲמִים": "וְנָתַן לְאֲשֶׁר אָשֵׁם לוֹ" רֵאשִׁי תִיבוֹת אֵלּוּל, שְׁיִזְהַר בְּחֹדֶשׁ אֵלּוּל לְחַזּוֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלִימָה עַל כָּל **עוֹנוֹתָיו**, אָמֵן.
"טוֹב עֵין הוּא יְבָרְךָ, כִּי נָתַן מִלְּחָמוֹ לְדָל" – רֵאשִׁי תִיבוֹת "כֹּהֲנִים"

מְבוֹאֵר בְּזֶהֱרֵק הַקְּדוּשׁ (ח"ג קמ"ז ב'), שֶׁשְׂרַשׁ בְּרַכַּת הַכֹּהֲנִים הוּא **אַהֲבָה**. וְלִכֵּן, כָּל כֹּהֵן שְׂאִין יִשְׂרָאֵל אוֹהֲבִים אוֹתוֹ (מִחֲמַת מַעֲשֵׂיו הֵלֵא טוֹבִים) לֹא יֵשֵׂא אֶת כַּפָּיו לְבָרְךָ אֶת יִשְׂרָאֵל.

וּמַעֲשֵׂה שֶׁהִיָּה שְׂאֵחַד הַכֹּהֲנִים נִשָּׂא כַּפָּיו וּבָרַךְ אֶת הָעָם שְׁלֹא בְּאַהֲבָה, וּבְטָרָם הַשְּׁלִים אֶת בְּרַכְתּוֹ נַעֲשֵׂה גֵל שֶׁל עֲצָמוֹת. וְאוֹתוֹ יוֹם תִּקְנּוּ, שְׁכָל כֹּהֵן שְׂאִינוֹ אוֹהֵב אֶת הָעָם, אוֹ הָעָם אֵינּוֹ אוֹהֵב אוֹתוֹ לֹא יֵשֵׂא אֶת יָדָיו לְבָרְךָ בְּרַכַּת הַכֹּהֲנִים. וְזֶהוּ שְׁכַתוּב (מִשְׁלִי כב, ט'): "טוֹב עֵין הוּא יְבָרְךָ". אֵל תִּקְרִי "יְבָרְךָ", אֵלֵא יְבָרְךָ, וְרַמּוֹז לְ"כֹהֲנִים" הוּא בְּרֵאשִׁי תִיבוֹת שֶׁל הַכְּתוּב "טוֹב עֵין הוּא יְבָרְךָ כִּי נָתַן מִלְּחָמוֹ לְדָל" רֵאשִׁי תִיבוֹת "כֹּהֲנִים".

וְרֹאוּי לְהוֹסִיף כָּאֵן אֶת דְּבָרֵי הַרְה"ק רַבִּי אֲשֶׁר מְסוֹלִין זְצוּק"ל, שְׁשָׂאֵל, לְשֵׁם מָה צָרִיךְ הֵיָה הַקַּב"ה לְצוֹת עַל הַכֹּהֲנִים שִׁיבְרָכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל? הֵלֵא יְכוּל הוּא יִתְבָּרַךְ לְהַשְׁפִּיעַ עֲלֵיהֶם טוֹבָה וּבְרַכָּה אִם יִרְצֶה בְּכֶף, גַּם בְּלִי בְּרַכַּת הַכֹּהֲנִים?

אֵלֵא, כִּידוּעַ, הַקַּב"ה הוּא צוֹפֵה כָּל הַנְּסִתְרוֹת, עַד סוֹף כָּל הַדּוֹרוֹת. וְהֵנָּה, הוּא רוֹאֵה לְפַעְמִים מֵרֵאשׁ, אִם יִתְעַשֵּׂר אָדָם פְּלוֹנִי, אוֹ יִזְכֶּה בְּטוֹבָה זוֹ אוֹ אַחֲרֵת, סוֹפוֹ לְסִטוֹת מְדַרְךָ הַיִּשָּׁר, אוֹ שִׁמְעֵט בְּעֶסֶק הַתּוֹרָה. עַל-כֵּן הוּא מוֹנֵעַ מִמֶּנּוּ אֶת הָעֲשִׁירוֹת אוֹ אֶת אוֹתָהּ הַטוֹבָה.

אוֹלָם, אִם הַכֹּהֲנִים מְבָרְכִים אֶת אוֹתוֹ אָדָם, וְאִין הֵם יוֹדְעִים אֶת עֲתִידוֹ, וְהֵם רוֹאִים רַק אֶת מַעֲלָתָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, כִּפִּי שְׁנַרְמּוֹ בְּכַתוּב: "כִּלְךָ יִפְהָ רַעֲיָתִי וּמוֹם אֵין בְּךָ" – סוֹפִי תִיבוֹת "כֹּהֲנִים".

מִכָּל מְקוֹם, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְסַכֵּים עִם בְּרַכְתָּם. לְפִיכֶךָ, צוּנָה עַל הַכֹּהֲנִים לְבָרְךָ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. שְׁהָרִי, אֵין הֵם יְכוּלִים לְרֹאוֹת אֶת עֲתִידוֹ שֶׁל הָאָדָם, וְלֹא תִהְיֶה בְּפִנְיָהֶם שׁוֹם מְנִיעָה לְבָרְכוֹ. וְכְאֲשֶׁר הֵם יְבָרְכוּ, מִמִּילָא יִתְקַים "וְאֵנִי אֲבָרְכֶם" – הַקַּב"ה יְבָרְךָ אוֹתָם, אֲפִילוֹ שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ רוֹאֵה שְׁטוּבָה לֹא תַצְמַח מִזֶּה...
שְׁבַת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! נָא לְשִׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!

"אל שדי יתן לכם רחמים" ראשי תיבות "ישראל"

פְּרֻשַׁת הַשָּׁבוּעַ: נִשְׂא

פְּרֻשַׁת הַשָּׁבוּעַ: נִשְׂא

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

עֲרַשׁ"ק י"א סיון תשע"ח (25.5.18)

הַפְּטָרָה: "וַיְהִי אִישׁ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי חיפה)

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

"כֹּה תְבָרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"

עַל הַפְּתוּב/הַצִּיּוּי לַכֹּהֲנִים לְבָרֵךְ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּבִרְכַּהּ הַמְשׁוּלֶשֶׁת ("יְבָרְכֶךָ ה' וַיִּשְׁמְרֶךָ, יֵאָר ה' פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחַנְךָ, יֵשָׂא ה' פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּשֶׂם לְךָ שְׁלוֹם"). אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל לְפָנָי הַקַּב"ה (בַּמִּדְבָּר רַבָּה יֵאָר, ב'): "רַבּוֹן הַעוֹלָמִים, לַכֹּהֲנִים אַתָּה אוֹמֵר שִׁיבְרָכוּ אוֹתָנוּ? אֵין אָנוּ מְבַקְשִׁים אֶלָּא לְבִרְכוּתֶיךָ, שְׁנֵהִיָּה מִתְבָּרְכִים מִפִּיד! וְזֵהוּ שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים כו', טו): 'הַשְּׂקִיפָה (ה) מִמַּעוֹן קֹדֶשְׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם וּבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ אֶת יִשְׂרָאֵל...".

וְעַל-כֵּן עָנָה לָהֶם הַקַּב"ה: אָף-עַל-פִּי שְׁאִמְרָתִי לַכֹּהֲנִים שִׁיְהִי מְבָרְכִים אֶתְכֶם – עִמָּהֶם אָנִי עוֹמֵד וּמְבָרֵךְ אֶתְכֶם. לְפִיכֵן הַכֹּהֲנִים פּוֹרְשִׁים אֶת כְּפִיָּהֶם (=מְרִימִים אֶת יְדֵיהֶם בְּשַׁעַת הַבְּרָכָה), לוֹמְרֵם שֶׁהַקַּב"ה עוֹמֵד מֵאַחֲרֵיהֶם (=יְדֵיהֶם הַמּוֹרְמוֹת שֶׁל הַכֹּהֲנִים מִחְפּוֹת, כְּבִיכּוֹל, עַל הַשְּׂכִינָה הַמְצוּיָה עִמָּם, וְלִכֵּן נוֹהֲגִים שְׁלֹא לְהַבִּיט בַּכֹּהֲנִים הַפּוֹרְשִׁים אֶת כְּפִיָּהֶם וּמְבָרְכִים אֶת הָעָם).

וְזֵהוּ שְׁפָתוֹב: "הִנֵּה זֶה (=הַקַּב"ה) עוֹמֵד אַחַר כְּתֻלָּנוּ, מְשַׁגֵּיחַ מִן הַחֲלָנוֹת, מְצִיץ מִן הַחֲרָכִים" (שִׁיר הַשִּׁירִים ב', ט). "הִנֵּה זֶה עוֹמֵד אַחַר כְּתֻלָּנוּ" – אֵלוּ בְּתֵי כְּנִסְיוֹת וּבְתֵי מְדַרְשׁוֹת. "מְשַׁגֵּיחַ מִן הַחֲלָנוֹת" – מִבֵּין כְּתִפֵּיהֶם שֶׁל הַכֹּהֲנִים, הַמְבָרְכִים אֶת יִשְׂרָאֵל. "מְצִיץ מִן הַחֲרָכִים" – מִבֵּין אֲצִבְעוֹתֵיהֶם שֶׁל הַכֹּהֲנִים, הַמּוֹרְמוֹת בְּשַׁעַת הַבְּרָכָה. וְצָרִיךְ לְהַבִּין, מִדּוּעַ הַתְּנַגְדּוֹ יִשְׂרָאֵל כָּל-כֵּן לְבִרְכַּת הַכֹּהֲנִים? שְׁהָרִי הַכֹּהֲנִים מְבָרְכִים אוֹתָם בִּשְׁם ה' יִתְבָּרֵךְ...

בִּיאוֹר נִפְלֵא עַל-כֵּן מְצִינוּ בְּכֶתֶב סוֹפֵר: "וְנִרְאָה לִי (לוֹמֵר), (ש)הִנֵּה, אָדָם מְבָרֵךְ לְחִבְרוֹ בְּעִשָׂר וְאַרְיִכּוֹת יָמִים וּכְבוֹד... מָה שֶׁעַל-פִּי רוֹב, אָדָם חָפֵץ בּוֹ... (אוֹלָם), לְפַעְמִים (קִהְלַת ה' יב) 'עֲשֵׂר שְׁמוֹר לְבַעְלִי לְרַעְתּוֹ, וְכֵן לְפַעְמִים קֵץ (הָאָדָם) בְּחַיּוֹ, וּכְבוֹדוֹ לְכֻלֵּיהֶם... וְזֵהוּ שְׁאִמְרוּ יִשְׂרָאֵל לְפָנָי הַקַּב"ה: אַתָּה מְצוּה לַכֹּהֲנִים לְבָרֵךְ אוֹתָנוּ, (הָרִי) הֵם יְבָרְכוּ אוֹתָנוּ כְּאָדָם הַמְבָרֵךְ אֶת חִבְרוֹ, שְׁאִינוּ יוֹדְעִים אִם טוֹב, אִם רָע לוֹ. (לִכֵּן) אֵין אָנוּ צָרִיכִים, אֶלָּא לְבִרְכַּתְךָ... מָה שֶׁבְּרָכָה (הִיא) לְפָנֶיךָ (רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם), וְלֹא לְפִי הַבְּנֵתָנוּ. (וְעַל-כֵּן אָמַר לָהֶם הַקַּב"ה): אָף-עַל-פִּי שְׁאִנִּי מְצוּה לַכֹּהֲנִים לְבָרֵךְ אֶתְכֶם, (עִמָּהֶם) אָנִי עוֹמֵד וּמְבָרֵךְ אֶתְכֶם אִישׁ אִישׁ כְּבִרְכַּתוֹ, (דְּהִינוּ) בְּרָכָה (אֲמִיתִית) שֶׁתַּחֲשֵׁב לוֹ (=לְאָדָם), וְזֵהוּ שְׁפָתוֹב: "וְשָׂמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִנִּי אֲבָרְכֶם".

כְּדִי לְהַבִּין עֲנִינֵן זֶה בֵּיתֵךְ שְׂאֵת, הִבֵּה נִתְבּוֹנֵן בְּכֶתוֹב בְּמִשְׁלִי (י' כב): 'בְּרַכַּת ה' הִיא תַעֲשִׂיר וְלֹא יוֹסֵף עֲצָב עִמָּה'. וּפְרַשׁ ה' עֲרַבִי נַחַל" (וַיִּשָּׁב), שֶׁלְפַעְמִים עֲשִׂירוֹת אֵינְנָה לְטוֹבָתוֹ שֶׁל הָאָדָם, אֶלָּא לְהִיפֵךְ, כְּפִי שְׁאִמְרֵ הַחֲכָם מִכָּל אָדָם (קִהְלַת ה', יב): "יֵשׁ רָעָה חוֹלָה רְאִיתִי תַחַת הַשָּׁמֶשׁ עֲשֵׂר שְׁמוֹר לְבַעְלִי לְרַעְתּוֹ". וְהַכּוֹנֵה הִיא, שֶׁלְפַעְמִים, עַל-יְדֵי הָעֲשִׂירוֹת עֲלוּל הָאָדָם לְשַׁכּוֹחַ אֶת בּוֹרְאוֹ, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים ח', יא): "פֶּן תֹּאכַל וְשִׁבַּעְתָּ וּבְתִים טְבִים תִּבְנֶה... וְכִסֶּף וְזָהָב יִרְבֶּה לְךָ... וְרָם לְבָבְךָ וְשִׁכַחְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ".

וְלִכֵּן אוֹמֵר הַחֲכָם מִכָּל אָדָם, שֶׁ"בְּרַכַּת ה' הִיא תַעֲשִׂיר" – אִם הָעֲשִׂירוֹת בָּאָה מִצַּד ה' (בְּשִׁכָר הַמְצוֹת), וְלֹא מִצַּד הַמְּזוֹל, אֲזִי מוֹבְטָח לוֹ לְאָדָם שֶׁ"וְלֹא יוֹסֵף עֲצָב עִמָּה" – שְׁלֹא יִתְגַּלְגַּל מִזֶּה רָע וְעֲצָב, בְּבַחֲיַנֵּת "עֲשֵׂר שְׁמוֹר לְבַעְלִי לְרַעְתּוֹ". (עַד פֶּאן דְּבָרָיו הַקְּדוּשִׁים שֶׁל ה' עֲרַבִי נַחַל").

וַיֵּשׁ לְהוֹסִיף עַל-כֵּן תְּבַלִּין, עַל-פִּי הַמְּבוֹאֵר בְּשִׁלְחַן עֲרוֹף (או"ח סִימָן ה'), שְׁכַאֲשֵׁר אוֹמְרִים שֵׁם ה' יִתְבָּרֵךְ (שֵׁם הו"ה), צָרִיךְ לְכַוֵּן הִנֵּה הוֹה וַיְהִיָּה. וְהַבִּיאוֹר הוּא, שֶׁהַקַּב"ה הוּא לְמַעְלָה מִן הַמְּקוֹם וּמִן הַזְּמַן, וְלִכֵּן מָה שֶׁהִיָּה בְּעֵבֶר וּמָה שִׁיְהִיָּה בְּעִתִּיד נַחֲשֵׁב אֶצֶל הַקַּב"ה כְּאִילוֹ הוּא עֲכָשִׁיו, בְּהוֹוָה, וְהַכָּל גְּלוּי לְפָנָיו בְּלִי שׁוֹם שִׁינוּי.

וְזֵהוּ שְׁפָתוֹב: "בְּרַכַּת ה' הִיא תַעֲשִׂיר". דְּהִינוּ, כְּאִשְׁרֵ הַבְּרָכָה בָּאָה מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שֶׁהוּא כְּאִשְׁרֵ הִנֵּה הוֹה וַיְהִיָּה, הִנֵּה בְּרָכָה זֹה הִיא בְּרָכָה לְלֹא פָגָם. שְׁכֵן, הוּא יִתְבָּרֵךְ הִנֵּה הוֹה וַיְהִיָּה, בּוֹחֵן אֶת הָאָדָם הַמְּתַבָּרֵךְ בְּ"חוֹט הַמְּשׁוּלֶשׁ" (עֵבֶר, הוֹוָה וְעִתִּיד): אֵיךְ הָעֵבֶר שֶׁל אָדָם זֶה כְּאִשְׁרֵ הוּא נִתְקַל בְּעֲשִׂירוֹת (עֲנִינֵן זֶה נִבְדָּק גַּם בְּגִלְגוּלִים הַקּוֹדְמִים שֶׁל הָאָדָם). וְכֵן הַקַּב"ה בּוֹדֵק אֵיךְ הַתְּנַהֲגוֹת הָאָדָם עִתָּה בְּהוֹוָה, וְגַם אֵיךְ יִתְנַהֵג אוֹתוֹ אָדָם בְּעִתִּיד, כְּאִשְׁרֵ תְהִיָּה לוֹ

עשירות. ואם בכל זאת הוא יתברך מברך את האדם בעשירות, הנה מובטח לו (=לאדם) ש"ולא יוסף עֲצַב עִמָּה"¹² – שהעשירות לא תהיה בבחינת "עשר שמור לבעליו לרצתו". שהרי, הקב"ה ראה את הכל – עבר הווה ועתיד – ובכל זאת העניק לו את ברכת העשירות.

מעשה יאירו עינינו להבין מה שהבטיח הקב"ה לישראל: "אף-על-פי שאמרתי לפנהנים שיהיו מברכים אתכם – עמם אני עומד ומברך אתכם". כלומר הפנהנים רק יאמרו את הברכות, אבל הפירוש של הברכות הוא, שאני עומד ומברך כל אחד ואחד לפי טובתו.

ומנין אנו למדים שהקב"ה השיב להם תשובה זו? ממה שאמר להם "ישמו את שמיי" – את השם המפורש – "על בני ישראל ואני אברכם" – אברכם בשם הוי"ה, שהוא הנה הוה ויהיה, כדי לבחון את הברכה ולהתאימה לטובתו של האדם. ולכן ברכת הפנהנים יש בה שלש ברכות: "יברכה ה'... יאר ה'... ישא ה', (ולכן היא נקראת ברכה משולשת), ללמדך שהקב"ה מברך את ישראל בשלש בחינות של שם הוי"ה – הנה הוה ויהיה (עבר, הווה ועתיד), כדי להתאימה את הברכה רק לטובת בניו, בני ישראל. (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן) "יאר ה' פניו... ישא ה' פניו אליך" (ו, כ"ה-כ"ו)

על הכתוב, "יאר ה' פניו... ישא ה' פניו אליך", מצינו בזהר הקדוש, כי אותיות השם (=יהוה), שהיו חרוטות על הציץ, היו מאירות ונוצצות, וכל מי שהציץ בהן היה נתקף אימה, לבו היה נשבר, וכך היו חטאיו מתכפרים. יוצא, אפוא, שעל-ידי "יאר ה' פניו" – שהאיר השם יתברך את שמו, חזרו בני ישראל בתשובה, ונה הביא לידי "ישא ה' פניו אליך", שהקב"ה נשא להם פנים, וכפר להם על חטאיהם...
"דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו את בני ישראל אמור להם"

כאשר הגיע הרה"ק רבי צבי הירש מרימנוב זיע"א באקראי לעירה וישניצא (שם כהן הגה"ק בעל ה"אריה דבי עילאי" זיע"א כרבה של העירה), התבקש על-ידו לשבות ולהישאר שם בשבת. בשעת סעודת השבת, כפד ה"אריה דבי עילאי" את הרבי מרימנוב באמירת דברי תורה, ושאל אותו: הרי כבודו כהן לאל עליון, אולי יואיל לבאר לנו דבר תמוה בדברי רש"י, על הפתוב בברכת פנהנים: "אמור להם, כמו 'זכור שמור'". וכי מה פונתו של רש"י לומר כמו 'זכור שמור'...?

השיב הרבי: אקדים לך סיפור, ועל-ידי כך תבין את דברי רש"י. בערב אחד, בעיצומו של חרף, אזלו כל מצרכי המזון בבית מורי ורבי הקדוש רבי מנחם מנדל מרימנוב זיע"א, עד כי לא נמצא אפילו קורטוב אחד של קמח בארון, שלא לדבר על דגים ובשר לכבוד שבת. השלג היה שטוח, ונערם לגובה רב סביבות העיר, ועוברי אורח פסו בכל הסביבה. דבר שגרם, שלא ראינו את פני המזון בדרך הטבע. והנה כאשר לא נראתה כל ישועה באופק, פניתי אל מורי ורבי, ושאלתי כדת מה לעשות. השיב לי רבי הקדוש בשאלה: "עצים בבית יש?". "ישו" – השבתי לו. "מים בבית יש?". "הוסיף ושאל. "ישו" – השבתי לו. "אם כן, מלא את הקדרה מים, הצת אש בעצים, ושפות (=הנח) את הקדרה על האש", הורה לי. לאחר שהתבשרו המים שעה ארוכה על האש, שבתתי ונכנסתי אצל רבי הקדוש, ואמרתי לו, כי הגחלים כבר נתעמעמו, והמים פלו מן הקדרה, ועדיין לא רואים פתח לישועה. השיב לי הרבי: "שוב והצת אש בעצים חדשים, ושפות את הקדרה שנית". מיד עשיתי כן. והנה, לאחר זמן מה הופיע לפתע אחד העשירים מעיר סמוכה, אשר זקוק היה אל הרבי באופן דחוף, ובא לשבות את השבת בצילו, והביא עמו מזחלת חרף, אשר בה היו חלות, דגים, בשר וכל המטעמים, הכל מכל כל, 'אל יחסר המזג', ותהי הרוחה. הואיל וראיתי את הנס, פתחתי ושאלתי את רבי: "מה הועילו העצים והאש, ולשם מה הוצרכנו למים אשר בקדרה?". נענה הרבי והשיב לי: "מה אינך מבין? השפע מוכן ומזומן לבוא מן השמים, אלא שצריכים לעשות פעולה מלתתא(=מלמטה) לשם הכנה...!".

ועתה, גם דברי רש"י הקדוש מובנים. שכן, לרש"י היה קשה, לשם מה צריכים הפנהנים לבטא את הברכה בשפתותיהם, כפי שכתוב: "אמור להם: יברכה ה' וישמרה, יאר ה' פניו אליך ויחנה, ישא ה' פניו אליך". והרי הקב"ה הוא המברך, כמו שנאמר בהמשך הפסוקים, "ואני אברכם!" ועל-כך משיב רש"י ואומר: "כמו זכור שמור". כלומר, כמו "זכור ושמור" האמורים בשבת קדש, שאנו מצוים על ההכנה, למרות שהשפע של שבת יורד מן השמים, כך הוא הדין בברכת פנהנים, אף על פי שהברכה באה מלמעלה מהשמים, מצוים הפנהנים לעשות פעולה כאן למטה, על-ידי אמירת הברכות בפה...! שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

"אל שדי יתן לכם רחמים" ראשי תיבות "ישראל"

פְּרֻשַׁת הַשָּׁבוּעַ: נִשְׂא

פְּרֻשַׁת הַשָּׁבוּעַ: נִשְׂא

bnei-zion.com

ערש"ק יא' סיון תשע"ח (25.5.18)

הַפְּטָרָה: "וַיְהִי אִישׁ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וּלְבַנֵי קָהַת לֹא נָתַן, כִּי עֲבַדְתָּ הַקֹּדֶשׁ עֲלֵהֶם בְּפִתְף יִשְׂאוּ" (ז' ט')

על הצייווי לבני קהת "כי עבדת הקדש עליהם בפיתף ישאו" (=את כלי הקדש של המשכן צריכים בני קהת הלויים לשאת על כתפם) – אמרו חז"ל בגמרא (סוטה לה): דוד המלך טעה במקרא מפורש זה. שכן, כשהעלה דוד המלך את ארון הברית, מקרית יערים אל עיר דוד, היה על הלויים לקחת את ארון הברית על כתפיהם, כפי הצייווי: "בפיתף ישאו", ואסור היה להם לקחת את הארון בעגלה.

אולם, כאמור, דוד טעה, והעלה את ארון הברית בעגלה, כמו שכתוב (דברי הימים א', יג, ו-י'): "ויצל דוד וכל ישראל... אל קרית יערים... להעלות משם את ארון האלקים... וירכיבו את ארון האלקים על עגלה חדשה... ויבאו עד גרן כידן, וישלח עזא את ידו לאחז את הארון, כי שמטו הבקר. ויחר אף ה' בעזא ויכהו על אשר שלח את ידו על הארון... וימת שם (עזא) לפני האלקים".

וצריך להבין ענין זה. שכן, איך טעה דוד המלך בדבר שהוא כל-כך ברור, שאפילו תינוקות של בית רבן יודעים אותו? וכפי שאומרת הגמרא: "דרש רבא: מפני מה נענש דוד? מפני שקרא לדברי תורה, 'זמרות', שנאמר (תהלים קיט): 'זמרות היו לי חקיך בבית מגורי'. אמר לו הקדוש ברוך הוא: דברי תורה, שכתוב בהן (משלי כג) 'התעִיף עֵינֶיךָ בּוֹ וַאֲיַנְנוּ', אתה קורא אותן 'זמרות'? הריני מכשילך בדבר שאפלו תינוקות של בית רבן יודעין אותו, שנאמר (במדבר ז'): 'ולבני קהת לא נתן, כי עבדת הקדש עליהם, בפיתף ישאו'. ואיהו אתייה בעגלתא" (=ואילו אתה, דוד, לקחת את הארון בעגלה, ולא על כתפי הלויים, כמו שכתוב בתורה).

הנה למדנו מדברי הגמרא שמחמת שדוד המלך קרא לדברי התורה "זמרות" הוא נענש, ומשמים גרמו לכך שיטעה ויצוה לשאת את הארון בעגלה, ולא על כתפי הלויים.

וצריך להבין ענין זה. שכן, מהו העונש מידה כנגד מידה שנענש דוד המלך על אשר קרא לדברי תורה "זמרות".

ויש לומר שהביאור הוא על-פי מה שמובא בספר הקדוש "אגרא דכלא" (תצווה), שיש לצדיקים שתי בחינות בעבודת הבורא יתברך שמו. עבודה שהיא בבחינת "בפיתף ישאו", כמו שכתוב (במדבר ז, ט'): "כי עבדת הקדש עליהם בפיתף ישאו". דהינו, למרות שהאדם אינו מרגיש תענוג בעבודת ה', מפל מקום, הוא מקבל על עצמו על מלכות שמים לעבוד את ה' בכל כוחו, וזהו בבחינת "בפיתף ישאו" – כלומר, יגיעה והתאמצות בעבודת ה'.

ויש בחינה שניה בעבודת ה', והיא בחינת "עבודת מתנה", כמו שכתוב בתורה (במדבר יח, ז'): "עבודת מתנה אתן". דהינו, האדם זוכה להרגיש תענוג גדול בעבודת ה', כמו שכתוב (ישעיה נח, יד'): "אז תתענג על ה'", בבחינת (שיר השירים ז, ז'): "מה יפית ומה נעמת אהבה בתענוגים".

וצריך לדעת, שכל עבודת ה' יתברך צריכה להיות בדרך של עמל ויגיעה בבחינת "בפיתף ישאו". ולכן, על אחת כמה וכמה שראוי לנהוג כך בעסק התורה, שהרי עיקר מצות עסק התורה הוא עמל ויגיעה, כמו שכתוב בפרשת "בחקתי": "אם בחקתי תלכו ואת מצותי תשמרו ועשיתם אתם...". מפרש רש"י זצ"ל: "שתהיו עמלים (=מתאמצים) בתורה". וידוע מה שכתב הט"ז (או"ח סימן מז' ס"ק א'), שמטעם זה תקנו לנו חז"ל בברכת התורה: "לעסוק בדברי תורה", ולא תקנו לומר "ללמוד בדברי תורה". פי העיקר הוא לעסוק בתורה בדרך של עמל ויגיעה כדרך של פעלי עסקים שמתנגעים בכל כוחם להרויח את לחמם ולהגדיל את פרנסתם.

ולפי זה מבואר היטב הכתוב: "ולבני קהת לא נתן, כי עבדת הקדש עליהם בפיתף ישאו". שכן, היות שעבודת בני קהת היתה לשאת את הארון שבתוכו היו שני לוחות הברית, שהם יסוד כל התורה כלה. הנה, מן הראוי, שלא יעבדו את ה' בדרך של מתנה ותענוג, אלא בדרך של עבודת משא בעמל וביגיעה. ולכן, אסור להם לשאת את הארון בעגלה, אלא רק "בפיתף ישאו" – לרמוז שעסק התורה הוא דוקא בדרך של עמל ויגיעה.

הנה, פי כן מבואר היטב עונשו של דוד המלך, מידה פנגד מידה. שפן, מכיון שדוד קרא לדברי התורה 'זמירות', באומרו "זמירות היו לי חקיד בבית מגורי", גלה הוא בכך, שדברי התורה נעימים להשגה כמו זמירות. ועל-כך אמר לו הקב"ה: "התעייף עיניך בו ואיננו, אתה קורא אותן 'זמרות' (דהינו, כפיכול התורה קלה להשגה בעיניך?). הריני מכשילך בדבר שאפילו תינוקות של בית רבן יודעין אותה, שנאמר (במדבר ז): 'ולבני קהת לא נתן, כי עבדת הקדש עליהם, בכתף ישאו, ואיהו אתיה בעגלתא' (=ואילו אתה, דוד, לקחת את הארון בעגלה, ולא על כתפי הלויים, כמו שכתוב בתורה). וכל זה, כדי לרמוז לנו, שעסק התורה צריך להיות דוקא בדרך של עמל ויגיעה, ולא בבחינת 'זמירות' (=בקלות). (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פניחס פרידמן)

"דבר אל אהרן ואל בניו לאמר פה תברכו את בני ישראל אמור להם" (ו, כ"ג)

על הפתוב, **"דבר אל אהרן ואל בניו לאמר פה תברכו את בני ישראל אמור להם"**, אמרו חז"ל (סוטה לח), שכל המברך - **מתברך**, שנאמר: **"ואברכה מברכך"**. וגם יש לו בעולם הבא כתר לראשו, וזה שכתוב **"תברכו"** - אותיות **"כתר בו"**. וצריך לדעת, שתזון שמכון בששים האותיות של ברכת הפהנים, ואומר כל תיבה ותיבה לפני הפהנים (שם בפיהם) - גם הוא **מתברך** מדין **"כל המברך מתברך"**. וזה הרמז של **"אמור להם"**. שהרי הם אינם יכולים לקרוא בעצמם, כיון שהם נושאים כפיהם, ולכן צריך לאמר להם.

וצריך החזן לאמר זאת בקול זמרה. והרמז לכך הוא, שהרי כל **"אמר"** שבתורה הוא חסר ו', ורק כאן, בברכת הפהנים כתוב **"אמור"** מלא עם ו'. ומדוע? אלא כיון ש**"אמור"** מלא הוא גמטריה **"זמר"** (גם אותיות **"רמז"**) - כדי לומר לה, שבברכת הפהנים יש רמזים וסודות, וראוי לומר כל תיבה ותיבה בזמר.

וכל שכן כאשר הכהנים נושאים את ידיהם בפתל המערבי, מקום השכינה, שאז הברכה מתקיימת. וזהו שכתוב: **"ואל בניו לאמר פה תברכו"** - ראשי תיבות **"בפוחל"** ששם תברכו את בני ישראל. וכן, **"אמור להם"** גמטריה **"מערבי"**, ששם ודאי מספים הקב"ה עם הפהנים בברכה, כמו שכתוב: **"ישמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם"**. וצריך לדעת, שכונת **"קריאת שמע"** ונשיאת כפים מדרגתם גדולה עד מאד. שפן, ב**"קריאת שמע"**, יש כה' אותיות בפסוק הראשון. ובנשיאת הכפים של הפהנים נאמר **"פה תברכו"**. שהרי **"פה"** הוא רמז על השכינה, שנאמר: **"כי כה אמר רם ונשא שכן עד וקדוש שמו"**.

וראוי להוסיף כאן מה שכתב ה"מגלה עמוקות" (ואתחנן, אופן קצה), בשם האריו"ל, שמושה רבנו הרג את המצרי בעזרת השם הקדוש **"כהת"**, שהוא אותיות **"תפה"** - והוא השם השמיני מ-עב(=72) שמות הקדש. ושם זה יוצא מהפסוק בתהילים (קנ, ו): **"כל הנשמה תהלל יה"**. וכפי דבריו הקדושים (אופן קצה): **"מבואר בספר הפונות, שמושה הרג את המצרי בשם השמיני של עב' שמות, והוא מבואר בפסוק: 'ויאמר לרשע למה תפה רעד' - במלת 'תפה' נרמז שם זה, שיוצא מהפסוק: 'כל הנשמה תהלל יה' - ראשי תיבות 'כהת'."**

ומקור הדבר ב**"פרי עץ החיים"**, לרבי חיים ויטל זצ"ל, הכותב בשם רבו הקדוש האריו"ל (שער קריאת התורה פה): **"כי לא עזבת דורשיה ה"** - סופי תיבות **"תכה"**, והוא השם אשר הרג בו משה את המצרי (כמו שכתוב: **"ויאמר לרשע) למה תפה רעד'... וכל המכון בו(=בשם 'תפה')**, ניצול מאדם רע כל היום". וזהו שאומר הפתוב בברכת הפהנים: **"פה תברכו"**, אותיות **"כהת"** ברוך, וכל המכון בשם זה, **"כהת"**, ניצול מפל דבר רע, וזוכה לראות פני משיח בן דוד, שיש לו שם קדוש זה, שהרי **"כהת"** בגמטריה **"משיח בן דוד"** (עם הפולל). (עפ"י "כסא רחמים").

"כלה נאה וחסודה"

בספר **"בני בנימין"** מובא סיפור מופלא על הגאון האדיר רבי עקיבא איגר זיע"א, גאון הגאונים, מחבר גליון הש"ס, שבכל שנה היה הקהל מכבד את כבודו בשמחת תורה כחתן תורה (כך למעלה מחמשים שנה). פעם אחת עלה הרב הגאון לברך על התורה בעלית **"חתן תורה"**, פנהו, ובמקום לברך החל לבכות. דמעות רותחות ירדו מעיניו של הרב, וכל הציבור הקדוש ראו את רבם הבוכה, ותמהו.

לבסוף, העזו לשאול את הצדיק, ואמרו לו: **"מדוע כבודו בוכה?"** פנה אליהם הרב, ואמר להם: **"ואיך לא אבכה! הנה, למעלה מחמשים שנה שאני חתן תורה, ומעולם לא זכיתי להכיר את הפלה!!"** הרב, שהיה גאון אדיר בתורה, והחידושים שלו על התורה ועל הש"ס מלמדים אותנו על בקיאותו המופלאה בתורה, הוא אומר שעדין אינו מכיר את הפלה(=התורה)? אם כך, מה נגיד אנו, **"אזובי תקיר!"** האם אנו מכירים את הפלה??

בענין זה מסופר על הרה"ק רבי יואל מסאטמר זיע"א, שפעם בחג השבועות באו שני אברכים תלמידי חכמים ויראי שמים, כדי לקבל ממנו ברכה. שאל אותם הרב, האם בחג השבועות חדשו הם איזה חידוש בתורה. מחמת הבושה לא ענו לרב דבר. אמר להם הרב: הלא חג השבועות הוא יום החתונה של ישראל עם הפלה, היא התורה הקדושה. והנה, כידוע, עיקר ותכלית הזיווג הוא כדי להוליד תולדות. אם כך, יש לחדש ביום זה חידושי תורה, שהם התולדות והפירות של ישראל עם התורה הקדושה. **שבת שלום לכל בית ישראל!** נא לשמור על קדושת הגליון!

פְּרֻשַׁת הַשָּׁבוּעַ: נִשְׂא

פְּרֻשַׁת הַשָּׁבוּעַ: נִשְׂא

פְּרֻשַׁת הַשָּׁבוּעַ: נִשְׂא

bnei-zion.com

ערש"ק יא' סיון תשע"ח (25.5.18)

הַפְּטָרָה: "וַיְהִי אִישׁ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"איש או אשה כי יעשו מפל חטאת האדם למעל מעל בה... והתודו את חטאתם אשר עשו והשיב את אשמו בראשו"

שְׁנֵינוּ בַּגְּמָרָא (עבודה זרה ה'): "אמר רבי שמואל בר נחמני, אמר רבי יונתן: כל העושה מצוה אחת בעולם הזה, מקדמתו (=מקדימה אותו), והולכת לפניו לעולם הבא, שנאמר (ישעיה נח'): 'והלך לפניך צדקך'. וכל העובר עבירה אחת (בעולם הזה), מלפפתו ומוליכתו ליום הדין, שנאמר (איוב ו'): 'ילפתו ארחות דרפם, יעלו בתהו ויאבדו'". ודקדק המהרש"א על דברי הגמרא, ושאל: מדוע על המצוה נאמר שהיא: "מקדמתו (=מקדימה אותו) והולכת לפניו לעולם הבא", ואילו על העבירה נאמר רק: "מלפפתו ומוליכתו ליום הדין", ולא נאמר שגם היא "מקדמתו (=מקדימה אותו), והולכת לפניו ליום הדין"?

ותרץ המהרש"א בלשון קודשו, ואמר: "כבר הקדמנו בזה, כי לפי המעשה נברא לו (=לאדם) מלאך רוחני. אם (עשה האדם מצוה, נברא לו) סניגור (=מלאך טוב, המליץ ישר בעדו). ואם (עשה האדם עבירה, נברא לו) קטיגור (=מלאך רע, המקטרג עליו). ו(לכן) שנה (הכתוב את) לשונו, (וב) במצוה (אמר) 'מקדמתו (=מקדימה אותו)', והולכת לפניו, (ואילו) בעבירה (אמר) 'מלפפתו ומוליכתו', על דרך משל. כי למוליכין למקום (של) שמחה וטובה, אין צריך המוליכו לאחוזו בידו, דודאי ילך (האדם) אחר המוליכו, ולא ישמט ממנו. כן הוא (=כך גם) במצוה. אבל, ההולך לגרדום, צריך המוליכו ללפף אותו ולאחוזו, (כדי) שלא ישמט (=ימנע) מלילך (=מללכת) אחריו, כן הוא (=כך גם) בעבירה".

כדי להבין את דבריו הקדושים של המהרש"א, צריך לדעת, שמפל מעשה מצוה שעושה האדם נברא מלאך רוחני, שמליץ עליו ישר בעולם הבא. ומפל מעשה עבירה שעושה האדם נברא מלאך מקטרג ומחבל, הנוקם בו בעולם הבא בכל מיני צער ויגון. ולכן, כאשר האדם הוא זכאי, והולך כל ימיו בדרך ישרה לפני השם יתברך – ואת מה שפגם וקלקל, תקן ושב בתשובה בעודו בחיים – אזי כשנפטור ובא לעולם הבא, באים לקראתו כיתות כיתות של נשמות צדיקים, וכמה מחנות של מלאכי השרת. במיוחד מקדמים את פניו אותם מלאכים שהוא עצמו ברא, על-ידי מעשיו הטובים. כל אלה באים לקראתו בקול צהלה ורינה, בקול ששון ושמחה, בשירים ובתשבחות, מרקדים לפניו, ומביאים אותו לגן עדן בקולי קולות של הילול ושמחה, ומכריזים לפניו: "פנו דרך לצדיק פלוני בן פלוני, שבא עתה כן וכך מעשיו אשר עשה, כך וכך תורתו ותפילתו שסגל בעודו בחיים!" ועושים לו כבוד גדול שאין לתארו ולשערו. ולכן אמרה הגמרא אצל הצדיק לשון "מקדמתו" – כי הם אינם צריכים לאחוזו בידו ולהוליכו בחוזקה, כי בטוחים הם שלא יברח מהם. שכן, מי לא ירצה לרוץ למקום ענג שכזה, עין לא ראתה? על-כן הם מקדימים והולכים לפניו, רק כדי להראותו את הדרך שילך בה אחריהם.

אבל, אם האדם אינו זכאי, חלילה, ועשה עבירות כל ימיו, אזי, כשנפטור באים כמה מלאכי תבילה, ובפרט אלה שהוא ברא בעצמו בעונותיו המרים. והם לבושים שחורים, ומתעטפים שחורים, ובאים עליו בקול יללה ובכי וצעקה, ומכריזים עליו: "אוי לפלוני בן פלוני, שיצא מן העולם ריקם מזכויות, ריקם ממעשים טובים!" ומפרסמים (את) מעשיו הרעים בעולמות העליונים – ויחשך משחור תארו. ואז מוליכים אותו לגיהנום בחרפות ובזיונות. ולפי שהאדם יודע היטב מה מצפה לו שם, לא יחמוד הוא כלל להגיע למקום ההוא, על-כן למקום כזה צריכים להוביל אותו בעל כורחו. ולכן אומרת הגמרא, שהעבירה "מלפתתו". דהינו, מלאכי התבילה הולכים אחריו, לופתים/תופסים אותו בכח, ומוליכים אותו לגיהנום.

על-פי האמור מפרש ה"אהל דוד" את הכתוב (פרשת "נשא"): "איש או אשה כי יעשו מפל חטאת האדם למעל מעל בה... והתודו את חטאתם אשר עשו והשיב את אשמו בראשו". הנה, אומר ה"אהל דוד", אמת שעל-ידי העבירה נברא קטיגור, שהוא מלאך תבילה ההולך אחר האדם, מלפף אותו ומוליכו לגיהנום.

אולם, אמרו חז"ל בגמרא (יומא פו), שיש ב' מיני תשובות: תשובה מיראה (=מפחד) ה' יתברך, ותשובה מאהבת ה' יתברך. וההבדל ביניהם הוא, שכאשר עושה האדם תשובה מיראה (=מפחד) הקב"ה, וזדונותיו/פשעיו נעשות לו כשגגות. אולם, כאשר הוא עושה תשובה מאהבת ה' יתברך – וזדונותיו/פשעיו נעשות לו כזכויות (=כמצות).
 רואים אנו מכאן, שהעושה תשובה מיראה, הזדונות (=הפשעים, עבירות שעשה בכונה) נעשות לו כשגגות (=כחטאים, עבירות שעשה ללא כונה). אבל העושה תשובה מאהבה, וזדונות נעשות לו כזכויות (=כמצות), והוא נקי מכל חטא ופשע.

נמצא, כי על-ידי שהאדם עושה תשובה להקב"ה מאהבה, הנה, נהפך לו הקטיגור (=מלאך החבלה) לסניגור (=למלאך טוב). על-כן, תחת אשר עד עתה הלך מלאך החבלה מאחורי האדם, כדי להובילו לגיהנום, הנה מעתה (לאחר שנהפך הקטיגור לסניגור), הולך הסניגור/המלאך הטוב לפני האדם, כדי להוליכו לגן עדן. וזהו פירוש הפסוק: "איש או אשה כי יעשו מכל חטאת האדם למעל מעל בה". דהינו, כאשר איש או אשה חוטאים, ומועלים מעל בה' יתברך, הנה, על-ידי כך בוראים מלאכי חבלה, אשר לופתים אותם, והולכים אחריהם כדי להובילם לגיהנום. על-כן, העצה היעוצה היא "והתודו את חטאתם אשר עשו" – שיעשו תשובה על צונותיהם.

אולם, מוסיף הכתוב להזהיר, שלא יסתפק האדם בתשובה מיראה ומפחד אימת הדין, שאז הזדונות נעשות כשגגות, אלא יעשה תשובה מאהבה, שאז וזדונות נעשות לו כזכויות (=כמצות). ועל-ידי כך "והשיב את אשמו בראשו". דהינו, ישיב את "אשמו" – את המלאך המקטרג, שנברא מן העבירה – ישיב "בראשו" – כלומר, שילך לפניו, ולא מאחוריו. שהרי, עתה, על-ידי תשובתו מאהבה נהפך המשחית למלאך טוב, והולך הוא בראשו/לפניו, כדי להוליכו לגן עדן. (אלו תכן דבריו המתוקים של ה"אהל יוד", הלא הוא הגה"ק רבי יוד דייטש זצ"ל, מגדולי תלמידי ה"חתם סופר").

"ישא ה' פניו אליך" (ו' כו')

במסכת ברכות (כ, עב) מובא המדרש הבא: אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה: רבונו של עולם! כתוב בתורתך: "אשר לא ישא פנים (=ה' אינו מפלה לטובה שלא כדין) ולא יקח שחד" (דברים י, יז), והלא אתה נושא פנים לישראל, דכתיב (שהרי כתוב בברכת הפהנים): "ישא ה' פניו אליך!"
 אמר הקב"ה למלאכי השרת: וכי (איך) לא אשא פנים לישראל? שהרי כתבתי להם בתורה (דברים ח, י): "ואכלת ושבעת, וברכת את ה' אלקיך", והם מדקדקים על עצמם (=מחמירים על עצמם לברך ברכת המזון) עד כזית ועד כפיצה (=אפילו באכילה מועטת, ללא "ושבעת") (אם כן, איך לא אשא להם פנים?) (ברכות ז' ב')
 "גדול השלום"

שנינו בתלמוד ירושלמי (מסכת סוטה): רבי מאיר בעל הנס היה רגיל לרוש בבית הכנסת של חמתא (=שם מקום) כל ליל שבת. והיתה שם אשה אחת, שתמיד היתה באה לשמוע את דרשתו. פעם אחת האריך רבי מאיר בדרשתו. כשחזרה האשה לאחר הדרשה ובקשה להיכנס לביתה, מצאה אותו נעול. אמר לה בעלה: היכן היית? אמרה לו: הלכתי לשמוע את דרשתו של רבי מאיר. אמר לה: נשבע אני, שאין את נכנסת לבית, עד שתירקי בפניו של רבי מאיר.

צפה בכך רבי מאיר ברוח הקודש, והודיע בחוצות שהוא חש בעיניו, וכל מי שיודעת ללחוש לעין לשם רפואה – תבוא ותלחש. אמרו לה שכנותיה של אותה אשה: הרי לך הזדמנות כדי שתוכלי להיכנס לביתך ולפיס את בעלך. עשי עצמך לוחשת לעינו של רבי מאיר ותירקי לתוכה! הלכה אותה אשה אל רבי מאיר. אמר לה: יודעת את ללחוש לעיני? מפתחה אליו אמרה לו: לא, איני יודעת. אמר לה: יורקים לתוך העין שבע פעמים, וכך היא מתרפאת! וכך עשתה, וירקה בעיניו של רבי מאיר בעל הנס שבע פעמים! אמר לה: לכי אמרי לבעלך: אתה אמרת פעם אחת שארק בפני הדרשן, ואני ירקתי בפניו שבע פעמים.

אמרו לו תלמידיו של רבי מאיר: רבנו, כך מבזים את התורה? אילו אמרת לנו, היינו מביאים את אותו בעל, ומלקין אותו לפניך, עד שהיה מתרצה ומתפיס בפני אשתו! אמר להם רבי מאיר: וכי כבודי גדול מכבוד קוני (=הקב"ה)? ומה שם הקב"ה, שנכתב בקדושה, אמר הכתוב שימחה על המים הבודקים את האשה הסוטה, למען השלום, כבודי לא כל שכן?! (=בודאי שכבודי אינו יותר משל ה'). (עפ"י מדרשי חז"ל)

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

"אל שדי יתן לכם רחמים" ראשי תיבות "ישראל"

פְּרֻשַׁת הַשָּׁבוּעַ: נִשְׂא

יְצִיאַת הַשֶּׁבֶת: 20:22 ר"ת 21:04

bnei-zion.com

ערש"ק יא' סיון תשע"ח (25.5.18)

הַפְּטָרָה: "וַיְהִי אִישׁ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"איש או אשה כי יעשו מכל חטאת האדם למעל מעל בה"

על הכתוב, "איש או אשה כי יעשו מכל חטאת האדם למעל מעל בה", מביא ה"מגלה עמוקות" את דברי הינוקא, בנו של רב המנונא סבא (שהיה ילד פלא עם נשמה גדולה, ודרש לפני התנאים, תלמידי רשב"י דברים נשגבים). וכך אמר לפניהם אותו ינוקא (מובא בזהר, בלק קפו): שלמה המלך אמר בקהלת (ב, יד) "החכם עיניו בראשו". ולכאורה צריך להבין את דברי החכם מכל אדם, איך שיקד לשבח את החכם על ש"עיניו בראשו", ולא בגופו או בידי? הלא כל בר דעת יודע, שעניו של האדם הם בראשו, ולא בגופו או בידי. אם כן, מדוע משבח שלמה המלך את החכם על ש"עיניו בראשו"?

ומתוך הינוקא ענין זה על-פי חז"ל, ואומר: הנה מבואר בגמרא (שבת קנ"ו), שאסור לאדם ללכת ארבע אמות בגילוי ראש, כדי שתהיה לו יראת שמים. והטעם לכך, אומר הינוקא, הוא מפיון "דשכינתא שריא על רישיה" (=שהשכינה שורה על ראשו). על-כן, מחמת יראת השכינה צריך האדם לכסות את ראשו. וזהו שאמר שלמה המלך "החכם עיניו בראשו". דהינו, החכם מסתכל תמיד בעיניו על ראשו (=על השכינה הקדושה), ואינו מסיח דעתו ממנה לרגע, בבחינת (תהילים טו, ח): "שויתי ה' לנגדי תמיד" (על-כן, כל דיבוריו ומעשיו של האדם צריכים להיות מכוונים לכבוד השכינה הקדושה שעל ראשו, כדי שלא יגרום חליה, בעזונותיו, לגרשה ממנו).

בהמשך הזהר מפרש הינוקא גם את הכתוב בקהלת (ט, ח): "בכל עת יהיו בגדיך לבנים, ושמן על ראשך אל יחסר". ומבאר הינוקא, ששלמה המלך רמז כאן על גוף האדם, שהוא בבחינת "פתילה", ואשר על ראשו מאיר אור/אש השכינה הקדושה. והנה, כמו שאי-אפשר לאש לבעור בלי שמן, כך אין השכינה הקדושה יכולה להאיר בלי מצות ומעשים טובים של האדם, שהם ה"שמן" שלה.

ועל-כן אמר שלמה המלך: "בכל עת יהיו בגדיך לבנים" – במצות ובמעשים טובים, כדי ש"שמן על ראשך אל יחסר", כדי שלא יחסר ה"שמן" (=המצות והמעשים הטובים) לשכינה הקדושה. שהרי, רק על-ידי כך היא תוכל להאיר על ראשך. (עד כאן דברי הינוקא בזהר הקדוש).
"ולבני קהת לא נתן, כי עבדת הקדש עלהם בפתף ישאו" (ז' ט')

על הציווי לבני קהת "כי עבדת הקדש עלהם בפתף ישאו" (=את כלי הקדש של המשכן צריכים בני קהת הלויים לשאת על כתפם) – אמרו חז"ל בגמרא (סוטה לה): דוד המלך טעה במקרא מפורש זה. שכן, כשהעלה דוד המלך את ארון הברית, מקרית יערים אל עיר דוד, היה על הלויים לקחת את ארון הברית על כתפיהם, כפי הציווי: "בפתף ישאו", ואסור היה להם לקחת את הארון בעגלה.

אולם, כאמור, דוד טעה, והעלה את ארון הברית בעגלה, כמו שכתוב (דברי הימים א, יג, ו-ז): "ויצל דוד וכל ישראל...אל קרית יערים...להעלות משם את ארון האלקים...וירכיבו את ארון האלקים על עגלה חדשה...ויבאו עד גרן בידן, וישלח עזא את ידו לאחז את הארון, כי שמטו הבקר. ויחר אף ה' בעזא ויכהו על אשר שלח את ידו על הארון...וימת שם (עזא) לפני האלקים".

שואלים על-כך חז"ל (סוטה במ"ר כא' יב): מה ראה עזא לגעת בארון ה' שהרי היה ידוע שרק למראית עין נשאו בני קהת את הארון בכתפם, אבל לאמיתו של דבר היה הארון נושא את עצמו ואת נושאיו, כמו שאומרים חז"ל (סוטה לה): "הארון...נושאיו נושא". כלומר, אמנם הארון היה על כתפי הלויים, אך היה מרים את עצמו באויר, וגם מרים את אותם הלויים שנשאו אותו, והם היו כמהלכים באויר.

ולכן אמר המדרש (מדרש רבה כא, יב): כאשר הניח דוד המלך את הארון על העגלה, "תלה הארון עצמו

בְּאוֹר" (=נְעֻמַּת הָאָרוֹן בְּאוֹר). כַּאֲשֶׁר רָאָה עֲזָא כֶּךָ, חָשַׁב שֶׁהָאָרוֹן נִשְׁמַט וְעוֹמֵד לִיפּוֹל, וְשָׁלַח אֶת יָדוֹ, כְּדִי לְאַחֲזוֹ בּוֹ שְׁלֵל יִפּוֹל. אָמַר לוֹ הַקַּב"ה (מִדְרַשׁ רַבָּה שׁם): "עֲזָא! (הָאָרוֹן אֶת) נוֹשְׂאֵיו נוֹשֵׂא, (אֶת) עֲצָמוֹ – לֹא כָּל שְׂכָן? וַיַּחֲרֹ אַף ה' בְּעֲזָא וַיִּכְתֹּו שָׁם".

אִם כֶּךָ, שׁוֹאֲלִים חֲזו"ל בְּגִמְרָא: מִפְּנֵי מָה נִשְׁכַּח מִדּוֹד הַמֶּלֶךְ הַצִּיּוּי לְלוֹיִים שֶׁל "בְּכַתְּף יִשְׂאוּ", וְנִעְנַשׁ עַל-כֶּךָ שְׁמַת עֲזָא בְּגִלְלוֹ? – וְעוֹנִים: מִפְּנֵי שֶׁקָּרָא לְדַבְרֵי תוֹרָה "זְמִירוֹת", שֶׁנֶּאֱמָר (תְּהִלִּים קיט', נד'): "זְמִירוֹת הָיוּ לִי חֲקִיךָ בְּבֵית מְגוּרֵי", וּפְרַשׁ שָׁם רש"י: "(דוֹד אָמַר): כִּשְׁהֵיִיתִי בּוֹרַח מִפְּנֵי אוֹיְבֵי...הֵיִיתִי מִשְׁתַּעֲשֵׂע בְּחִקֶיךָ, וְהָיוּ לִי לְזִמְרֹת לְשַׁעֲשַׁעֲנִי". אָמַר לוֹ הַקַּב"ה (לְדוֹד): דַּבְרֵי תוֹרָה...אֵתָה קוֹרָא אוֹתָם זְמִירוֹת? הֲרִינִי מְכַשִּׁילְךָ בְּדַבְרֵךָ, שְׁאֵפִילוֹ תִינּוֹקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן יוֹדְעִין אוֹתוֹ, דְּכַתִּיב 'וְלִבְנֵי קָהָת לֹא נָתַן, כִּי עֲבַדְתָּ הַקֹּדֶשׁ עֲלֵהֶם בְּכַתְּף יִשְׂאוּ', וְאִיהוּ אֲתִיבָה בְּעִגְלָתָא" (=וְאִילוֹ אֵתָה, דוֹד, לְקַחְתָּ אֶת הָאָרוֹן בְּעִגְלָה, וְלֹא עַל כַּתְּפֵי הַלוֹיִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בַּתּוֹרָה). בְּעֵינַי זֶה אוֹמֵר הַגַּה"ק רַבִּי יוֹנָתָן אֵיִיבְשִׁיץ זצ"ל, בְּסִפְרוֹ "אַהֲבַת יוֹנָתָן": הִנֵּה, שְׁנֵינּוּ בְּגִמְרָא (בְּרִכּוֹת סג'): "אָמַר רִישׁ לְקִישׁ: מִנֵּין (=מֵהֵיכָן אָנוּ לְמַדִּים) שְׂאִין דַּבְרֵי תוֹרָה מִתְקִימִין, אֲלֵא בְּמִי שְׁמַמִּית עֲצָמוֹ עָלֶיהָ (=עַל הַתּוֹרָה)? – שֶׁנֶּאֱמָר 'זֹאת הַתּוֹרָה, אָדָם כִּי יָמוֹת בְּאֵהָל'". וּמִכַּאֲן, אוֹמֵר הַגַּה"ק רַבִּי יוֹנָתָן אֵיִיבְשִׁיץ, לְמַדִּים אָנוּ שְׂצָרִיךְ לְהַתִּיגֵעַ בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה.

וּמִטַּעַם זֶה הַזְּהִיר הַקַּב"ה אֶת בְּנֵי קָהָת, שְׂאֵת הָאָרוֹן "בְּכַתְּף יִשְׂאוּ". שְׂכָן, בְּתוֹךְ הָאָרוֹן יֵשׁ אֶת שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּרִית, שֶׁהֵם שְׂרֵשׁ כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה. וְכְדִי לְרַמּוֹז לָנוּ, שֶׁתְּלַמִּידֵי חֲכָמִים צְרִיכִים לְהַתִּיגֵעַ עַל עֶסֶק הַתּוֹרָה וְלִשְׂאֵת אֶת הַתּוֹרָה עַל כַּתְּפֵיהֶם, צִוָּה הַקַּב"ה אֶת בְּנֵי קָהָת, שְׂאֵת הָאָרוֹן (הַמְּסַמֵּל כַּאֲמוֹר אֶת הַתּוֹרָה) "בְּכַתְּף יִשְׂאוּ". וְהִנֵּה, כַּאֲשֶׁר דוֹד הַמֶּלֶךְ אָמַר "זְמִירוֹת הָיוּ לִי חֲקִיךָ" – הֲרִי הוּא גֵלָה בְּזֶה שֶׁהוּא מִשְׁתַּעֲשֵׂע עִם הַתּוֹרָה כְּזִמְרֹת, וְאִינוֹ צְרִיךְ לְהַתִּיגֵעַ עָלֶיהָ, וְלָכֵן נִעְנַשׁ מִיָּדָה כְּנֶגֶד מִיָּדָה, שֶׁנִּשְׁתַּכַּח מִמֶּנּוּ הַצִּיּוּי שֶׁל "בְּכַתְּף יִשְׂאוּ", וְנִשְׂא אֶת אָרוֹן ה' בְּעִגְלָה, וְנִעְנַשׁ עַל-כֶּךָ **בְּמוֹת עֲזָא**. (עַל פִּי "אוֹרָה שֶׁל תּוֹרָה" לְהַרָה"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

"וְהַתּוֹדוֹ אֶת חֲטָאתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ"

רַבִּי מֹשֶׁה בֶּן יַעֲקֹב חֲגִיזוּ הָיָה מִן הַחֲכָמִים הַבּוֹלְטִים בִּירוּשָׁלַיִם בְּמַחְצִית הָרֵאשׁוֹנָה שֶׁל הַמָּאָה ה-י"ח. בְּצַד גְּדוּלְתוֹ בַּתּוֹרָה, בְּנִגְלָה וּבִנְסֻתָר, פָּעַל הַרְבֵּה לְמַעַן מוֹסְדוֹת הַתּוֹרָה וְהַחֲסֵד שֶׁל עִירוֹ הָעֲנִיָּה. לְשֵׁם כֶּךָ בִּקֵּר בְּכַמָּה אַרְצוֹת בְּאִירוֹפָּה כְּשֵׁד"ר (=שְׁלוּחָא דְרַבֵּינָן), וְהִלְחִיב אֶת הַמוֹנֵי הַיְּהוּדִים בְּדַרְשׁוֹתָיו, אֲשֶׁר תּוֹבְלוּ בְּאַגְדוֹת וּבְמִשְׁאֵלִים. פְּעַם פָּנָה רַבִּי מֹשֶׁה אֶל קָהָל הַשׁוֹמְעִים, וְשָׁאַל: הֵיאָךְ אָנוּ מִתּוֹדִים בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים עַל חֲטָאִים שֶׁלֹּא חָטָאנוּ בָּהֶם מֵעוֹלָם, בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים ("גּוֹלְנוּ...נִאֲפָנוּ...פְּשַׁעְנוּ")? כְּלוּם מוֹתֵר לוֹ, לְאָדָם מִיִּשְׂרָאֵל, לְעַמּוֹד בְּבֵית הַכְּנֻסֶת בְּיוֹם הַקֹּדֶשׁ, וְלִהְעִיד עַל עֲצָמוֹ דְּבַר שְׂקָר?!

רַבִּי מֹשֶׁה הַפְּסִיק לְרַגֵּעַ אֶת שֵׁטֶף דַּבְרָיו, וְהַתְּבוּנָן בְּקָהָל הַגְּדוֹל, שֶׁמֵּלֵא אֶת אוֹלָם בֵּית הַמִּדְרָשׁ מִפֶּה לְפֶה. נוֹכַח הַרְחַשׁ שֶׁעֲבַר בְּקֶרֶב הַשׁוֹמְעִים, הַגְּבִיָּה רַבִּי מֹשֶׁה אֶת קוֹלוֹ, וְאָמַר: אֲסַפֵּר לָכֶם מַעֲשֵׂה, הַמוּבָא בְּמִדְרָשׁ וַיִּקְרָא רַבֵּה, וְתִמְצָאוּ בְּכַךְ תְּשׁוּבָה לְשֵׁאֵלָה שֶׁהֲצַגְתִּי זֶה עֵתָה לְפָנֶיכֶם. מַעֲשֵׂה בְּחִבּוּרֵת אֲנָשִׁים, שֶׁהִפְלִיגוּ בַּתּוֹךְ סְפִינָה לְתוֹךְ הַיָּם הַגְּדוֹל. כַּאֲשֶׁר הַתְּרַחֲקוּ מִן הַחוּף, וּמִכָּל עֶבֶר נִרְאוּ רַק שְׁמַיִם וּמַיִם, נָטַל אֶחָד מֵהֶם מִקֹּדֶחַ, וְהַתְּחִיל לְפָרוֹץ פְּרָצָה בְּדוֹפֵן הַסְּפִינָה, הַגּוֹבֵל בְּתָאוּ. גָּעְרוּ בּוֹ הַנוֹסְעִים בְּקוֹל גְּדוֹל, וְאָמְרוּ: מָה הַמַּעֲשֵׂה שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה בְּמִקְדָּח שְׁבִינְדָךְ?! הִשִּׁיב לָהֶם הָאִישׁ בְּתַמִּימוֹת מַעֲשֵׂה: מָה אֵיכַפֵּת לָכֶם מָה שְׂאֵנִי עוֹשֶׂה? הֲרִי אֵת הַפְּרָצָה אֲנִי קוֹדֵחַ בְּתָא הַפְּרָטִי שְׁלִי! קָרָאוּ כְּנֶגְדּוֹ שְׂאֵר הַנוֹסְעִים בְּחֶרְדָּה: כְּלָנוּ מִצוּיִים בְּסְפִינָה אַחַת, הַמְּהַלְכֵת עַל פְּנֵי מַיִם רַבִּים. וְכַאֲשֶׁר תְּפָרוֹץ, חֲלִילָה, פְּרָצָה קִטְנָה בְּתָא שְׁלֵךְ, יַעֲלוּ הַמַּיִם וַיִּצִּיפוּ עָלֵינוּ אֶת הַסְּפִינָה כְּלָה!

סִיפּוֹר יְדוּעַ זֶה שֶׁל חֲזו"ל – הַמְּשִׁיךְ רַבִּי מֹשֶׁה בְּקוֹל רוּעַם, מְלַמְּדֵנוּ מוֹסֵר הַשֶּׁכֶל חָשׁוּב, שֶׁחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּמוֹנִים תִּמְצְאוּ אוֹתוֹ בְּכָל הַגְּדוֹל שֶׁ"כָּל יִשְׂרָאֵל עֲרַבִים זֶה בְּזֶה" (שְׁבוּעוֹת ל"ט). וְלָכֵן, לֹא דִי לָנוּ בְּכַךְ שְׂאֵנוּ בְּעֲצָמֵנוּ נִמְנָעִים מִכָּל חֲטָא וְעוֹן. אֲלֵא, הִנֵּנוּ נוֹשְׂאִים גַּם בְּאַחֲרִיּוֹת עַל חֲטָאִים שֶׁל הַזְּוִלָּת, וְעַל-כֶּךָ אָנוּ מִתּוֹדִים לְפָנֵי בּוֹרָא עוֹלָם בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים. וְעוֹד אָמַר רַבִּי מֹשֶׁה בְּאוֹתוֹ מַעֲמָד: בְּפִרְשֵׁת "נִשְׂא" נֶאֱמָר: "אִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי יַעֲשׂוּ מִכָּל חֲטָאתָ הָאֵדָם...וְהִשִּׁיב אֶת אֲשָׁמוֹ בְּרָאשׁוֹ". הַתּוֹרָה פּוֹנָה, אִפּוּא, בְּפִסּוּקִים אֵלֶּה לְיַחֲדֵי הַחוּטָא, וּמִדְרִיכָה אוֹתוֹ כִּיִּצַּד לְכַפֵּר עַל עוֹנוֹ. וְהִנֵּה, נֶאֱמָר בְּאוֹתוֹ עֵינַי: "וְהַתּוֹדוֹ אֶת חֲטָאתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ" – בְּלִשׁוֹן רַבִּים. נִמְצָאנוּ לְמַדִּים מִכַּאֲן, שֶׁכָּל אָדָם בְּיִשְׂרָאֵל צְרִיךְ לְהַתּוֹדוֹת לֹא רַק עַל חֲטָאֵיו שְׁלוֹ, אֲלֵא גַם עַל חֲטָאֵי הַזְּוִלָּת – כִּי, כַּאֲמוֹר, "כָּל יִשְׂרָאֵל עֲרַבִים זֶה בְּזֶה", וְאַחֲרָאִים זֶה לְחֲטָאוֹ שֶׁל זֶה... **שֶׁבַת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל!** **נָא לְשִׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!**

"אל שדי יתן לכם רחמים" ראשי תיבות "ישראל"

פְּרֻשַׁת הַשָּׁבוּעַ: נְשֵׂא

יְצִיאַת הַשֶּׁבֶת: 20:22 ר"ת 21:04

bnei-zion.com

ערש"ק יא' סיון תשע"ח (25.5.18)

הַפְּטָרָה: "וַיְהִי אִישׁ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"נְשֵׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי קָהָת מֵתוֹךְ בְּנֵי לֵוִי"

על הכתוב, "נְשֵׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי קָהָת מֵתוֹךְ בְּנֵי לֵוִי", שואלים חז"ל: והלא בְּנֵי לֵוִי הם גֵּרְשׁוֹן קָהָת וּמֵרָרִי, כְּפִי שְׁכֵתוֹב: "וּבְנֵי לֵוִי גֵּרְשׁוֹן קָהָת וּמֵרָרִי". ומדוע הקדים הכתוב את בְּנֵי קָהָת לְפָנֵי בְּנֵי גֵּרְשׁוֹן, שהוא האח הבכור? וַיֵּשׁ לֹמֵר, שְׁהֵנָּה, יְדוּעַ וּמְבֹאֵר בְּתוֹרָה, שֶׁבְּנֵי קָהָת נִשְׂאוּ אֶת כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ שֶׁל הַמִּשְׁכָּן עַל כַּתְּפֵיהֶם (=הָאָרוֹן, הַשְּׁלֶחַן וְהַמְּנֹרָה), כְּפִי שְׁכֵתוֹב (ו', ט'): "וּלְבְנֵי קָהָת לֹא נָתַן, כִּי עֲבַדְתָּ הַקֹּדֶשׁ עֲלֵהֶם בַּכֶּתֶף יִשְׂאוּ (אֶת הָאָרוֹן, הַשְּׁלֶחַן וְהַמְּנֹרָה)".

וּמְבֹאֵר בְּמִדְרָשׁ, שֶׁהַקִּדִּים הַכְּתוּבִים אֶת בְּנֵי קָהָת לְפָנֵי גֵּרְשׁוֹן הַבְּכוֹר, מִשּׁוּם שֶׁנִּשְׂאוּ אֶת אָרוֹן הַבְּרִית, שֶׁהָיוּ בּוֹ שְׁנֵי לִוְחֹת הַבְּרִית, שֶׁהֵם שְׂרָשׁ כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה. וְכִפִּי שְׁמוּבָא בְּמִדְרָשׁ (בְּמִדְבָר רַבָּה ו', א'): "נְשֵׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי גֵּרְשׁוֹן גַּם הֵם לְבֵית אֲבֹתָם... הוּא הַדְּבָר (מִשְׁלֵי ג') 'קָרָה הִיא מִפְּנֵינִים וְכָל חֲפָצֶיךָ לֹא יִשּׁוּ בָהּ'... מְדַבֵּר בְּקָהָת וּבְגֵרְשׁוֹן אַף-עַל-פִּי שֶׁגֵּרְשׁוֹן בְּכוֹר, וּמְצִינּוֹ שֶׁבְּכָל מְקוֹם חֵלֶק (=נָתַן) הַכְּתוּב כְּבוֹד לְבְּכוֹר. (אוּלָם), לְפִי שֶׁהָיָה קָהָת טוֹעֵן הָאָרוֹן, שֶׁשֵּׁם הַתּוֹרָה, הַקִּדְמוֹת הַכְּתוּב לְגֵרְשׁוֹן, שֶׁבְּתַחֲלִילָה אָמַר 'נְשֵׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי קָהָת' וְאַחֵר-כֵּן אָמַר: 'נְשֵׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי גֵּרְשׁוֹן'."

אִם כֵּן, צָרִיךְ לְהִבִּין עֲנִיָּן זֶה. שֶׁכֵּן, מְדוּעַ זָכוּ בְּנֵי קָהָת לְשֵׂאת אֶת אָרוֹן הַבְּרִית שֶׁהָיוּ בּוֹ שְׁנֵי לִוְחֹת הַבְּרִית, שֶׁהֵם שְׂרָשׁ כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, וְלֹא גֵּרְשׁוֹן שֶׁהָיָה הֵבֶן הַבְּכוֹר שֶׁל לֵוִי?

אֲלָא, שֶׁהִבְיָאוֹר הוּא כְּמוֹ שְׁכֵתָב הַ"אֹר הַחַיִּים" הַקְּדוּשׁ, שֶׁמֵּאַחֵר וּמִשֶּׁה רַבֵּנוּ, נֹתֵן הַתּוֹרָה, יֵצֵא מִקָּהָת (שֶׁהָרִי מִשֶּׁה רַבֵּנוּ הָיָה נִכְדּוֹ שֶׁל קָהָת), לְכֵן זָכוּ בְּנֵי קָהָת שֶׁנִּתְּנָה לָהֶם הָעֲבוּדָה לְשֵׂאת אֶת אָרוֹן הַבְּרִית בּוֹ הָיוּ הַלִּוְחֹת. וּמֵאַחֵר וּנִשְׂאוּ הֵם אֶת אָרוֹן הַתּוֹרָה, הַקִּדְמוֹת הַכְּתוּבִים אֶת בְּנֵי קָהָת לְפָנֵי בְּנֵי גֵּרְשׁוֹן הַבְּכוֹר.

וְכִפִּי דְבָרָיו הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַ"אֹר הַחַיִּים": "נְשֵׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי קָהָת... וְנִרְאָה, כִּי לְצַד שֶׁנָּתַן ה' לָהֶם עֲבוּדָה פְּנִימִית לְשֵׂאת אָרוֹן וְשְׁלֶחַן, לְזֶה (=לְכֵן) יַחַס לָהֶם לְשׁוֹן נְשִׂאוֹת-רֹאשׁ... שִׁיחִיו הֵם מְעוּלִים מֵהֶם. וְהֵגַם שֶׁגֵּרְשׁוֹן הוּא בְּכוֹר לֵוִי, (הֵנָּה) קָהָת בָּחַר לוֹ יְהוָה (=הַקֵּב"ה), כִּי מִמֶּנּוּ יֵצֵא אֹר לְעוֹלָם, "מִשֶּׁה וְאַהֲרֹן". וְשׁוֹרֵת הַדִּין שֶׁעָנָף זֶה יִשְׂאוּ "אָרוֹן הַתּוֹרָה" אֲשֶׁר שֵׁם מִשֶּׁה שִׁיֵּצֵא מִקָּהָת...".

וְרֵאוּ לְהוֹסִיף כָּאֵן אֶת דְּבָרֵי הַ"חֲתָם סוּפֵר" (בְּמִדְבָר כּוּד', כ'): "...רֵאוּשֵׁי תִיבוֹת שֶׁל לֵוִי קָהָת עֲמָרָם מִשֶּׁה הוּא 'עֲמָלֶק', וְזֶה 'רֵאוּשֵׁי תִיבוֹת גּוֹיִם עֲמָלֶק'. כִּי לֵוִי וּבְנָיו הֵם רֵאוּשֵׁי תִיבוֹת שֶׁל הַשְּׁבֵטִים, שֶׁנִּקְרָאוּ גַם כֵּן גּוֹיִים... (אוּלָם) וְאַחֲרֵיתוֹ עֲדֵי אֲבָד' - כִּי סוּפֵי תִיבוֹת שֶׁל לֵוִי קָהָת עֲמָרָם מִשֶּׁה הוּא 'מִיתָה', לְהוֹרוֹת עַל אַחֲרֵיתוֹ שֶׁל עֲמָלֶק...".

וְהִבְיָאוֹר הוּא שֶׁהֵנָּה יְדוּעַ, שֶׁעֲמָלֶק הוּא כַח הַטּוֹמָאָה הַחֹזֵק בְּיוֹתֵר שֶׁל הַקְּלִיפּוֹת. וְלְכֵן הַתְּנַגֵּד הוּא בְּכַח טּוֹמָאָתוֹ נִגְדַּד קְדוּשַׁת עַם יִשְׂרָאֵל. דָּבָר זֶה נִרְמָז בְּרֵאוּשֵׁי תִיבוֹת שֶׁל עֲמָלֶק: עֲמָרָם מִשֶּׁה לֵוִי קָהָת, כְּדִי לֹמֵר לָךְ, שֶׁבְּכַח טּוֹמָאָתוֹ רָצָה לְבַטֵּל אֶת קְדוּשַׁת רֵאוּשֵׁי יִשְׂרָאֵל - עֲמָרָם מִשֶּׁה לֵוִי קָהָת.

וְאוּלָם דּוֹרְשֵׁי רְשׁוּמוֹת מוֹסִיפִים, שֶׁסוּפֵי תִיבוֹת שֶׁל צְדִיקִים אֵלּוּ - עֲמָרָם לֵוִי קָהָת מִשֶּׁה - הוּא "מִיתָה". לְכֵן כְּתִיב: "רֵאוּשֵׁי תִיבוֹת גּוֹיִם עֲמָלֶק". דְּהִינּוּ, רֵאוּשֵׁי תִיבוֹת שֶׁל עֲמָלֶק הֵם צְדִיקִים (עֲמָרָם מִשֶּׁה לֵוִי קָהָת), שֶׁרָצָה הוּא בְּגִדֵל חוֹצְפָתוֹ לְהִלָּחֵם בְּקְדוּשָׁתוֹ. אוּלָם, "אַחֲרֵית עֲדֵי אֲבָד", אַחֲרֵיתוֹ/סוּפֵי תִיבוֹת שֶׁל צְדִיקִים אֵלּוּ הוּא מִיתָה (עֲמָרָם לֵוִי קָהָת מִשֶּׁה). וְלְכֵן כִּינּוּן, שֶׁרָצָה לְבַטֵּל אֶת כַּח קְדוּשָׁתוֹ, "זָכָה" שֶׁאַחֲרֵיתוֹ הִיא "עֲדֵי אֲבָד" (=מִיתָה).

וַיֵּשׁ עוֹד לֹמֵר, שֶׁהֵנָּה דְרָשׁוּ חז"ל (פְּנִיחֵרִין קו') עַל הַפְּסוּק: "וַיָּבֵא עֲמָלֶק וַיִּלָּחֶם עִם יִשְׂרָאֵל בְּרַפְּיָדִים' - מָאֵי לְשׁוֹן רַפְּיָדִים? רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר, שֶׁרָפוּ עֲצָמָן מִדְּבָרֵי תּוֹרָה, שֶׁנִּאֲמַר (דְּרָמָה מו'): 'לֹא הִפְנוּ אֲבוֹת אֶל בְּנֵים מִרְפִּיּוֹן יָדִים'". וּפְרָשׁ רש"י: "רַפְּיָדִים' - רַפְּיּוֹן יָדִים הוּא, כְּלוּמֵר, מִפְּנֵי שֶׁרָפוּ (=נִחְלְשׁוּ) יָדֵים מִן הַתּוֹרָה, בָּא עֲלֵיהֶם עֲמָלֶק". הֵנָּה, מְבֹאֵר מְכַאֵן, שֶׁכָּל כּוּחוֹ שֶׁל עֲמָלֶק הוּא מְעוֹן בִּיטוּל תּוֹרָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

והנה, כאשר נתבונן, נראה כי ארבע הדורות: לוי קהת עמרם משה היו גדולי וענקי רוח התורה. הנה, לוי בן יעקב היה גדול בתורה, כפי שמביא הרמב"ם (הלכות עבודת כוכבים פ"א, ה"ג): "ויעקב אבינו למד בנו כלם, והבדיל לוי ומינהו ראש, והושיבו ביישיבה ללמד דרך השם, ולשמור מצוות אברהם, וצוה את בנו שלא יפסקו מבני לוי, ממונה אחר ממונה כדי שלא תשכח הלימוד". (אמנם, כל שבט לוי עסקו בתורה במצרים). על קהת מבואר בדברי הגר"א, שהיה המובחר שבשבט לוי. אילו עמרם היה גדול הדור, כמבואר בגמרא (סוטה יב): "תנא, עמרם גדול הדור היה". ואחרון חביב, משה רבנו, אדון כל הנביאים, אשר מי לנו גדול ממנו בתורה ובקדושה. הנה פי כן, נפלא להבין את הרמז "ראשית גוים עמלק" – עמלק יונק מראשי התיבות עמרם משה לוי קהת – לרמזו שעל-ידי ביטול התורה ורפיון הידים מן התורה מגבירים חלילה את כוחו. אולם, סופי התיבות של ענקי התורה עמרם לוי קהת משה הם מיתה, לרמזו שמי שמדבק בקדושתם תורתם של עמרם לוי קהת משה זוכה להמית ולבטל את קליפת עמלק. (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן)

"כל תלמיד חכם שאין תוכו כברו אל יכנס לבית המדרש"

על הכתוב במסכת אבות – "והעמידו תלמידים הרבה" – פרש רבנו עובדיה מברטנורא: "והעמידו תלמידים הרבה" – לאפוקי (=חויץ) מרבן גמליאל, דאמר: "כל תלמיד חכם שאין תוכו כברו אל יכנס לבית המדרש". וכונת רבן גמליאל היא, שלא יהיה אדם צבוע, וידבר אחד בפה ואחד בלב. אלא, כונת רבן גמליאל היא, שפיו ולבו של האדם יהיו שווים – תוכו יהיה כברו – פנימיותו תהיה כמו חיצוניותו. בספר "אגרא דפרקא" מבאר ה"בני יששכר" את דברי רבן גמליאל, על-פי הסוד, וכך הוא פותב: "(הנה) בתיבת 'תוכו', השם הוי"ה הוא אתון פנימיים, ובתיבת 'כברו' השם הוי"ה הוא לבר". כלומר, במלה "תוכו" האותיות הפנימיות הן 'כו' – בגימטריה שם ה' ברוך הוא הוי"ה (=26). ואילו במלה "כברו" האותיות החיצוניות הן גם 'כו' – בגימטריה שם הוי"ה. (אותיות של שם ה' ברוך הוא, הם כידוע י-ה-ו-ה, ומפאת קדושתם אנו כותבים הוי"ה)

ונראה כי כונתו של ה"בני יששכר" היא, שצריכים אנו לעסוק בתורה ובמצוות לשם הוי"ה, יתברך שמו, גם בפנימיות וגם בחיצוניות. דהינו גם בנסתרות וגם בנגלות התורה הקדושה. לכן נרמז שמו של ה' יתברך הוי"ה בפנימיות "תוכו" ובחיצוניות "כברו".

"ושמרו את משמרתו ואת משמרת כל העדה"

להלן סיפור מופלא, שעובד מהספר "אברהם עבד ה'", על הצדיק הרה"ג אברהם אהרונוביץ זצ"ל, ובו ניתן ללמוד ממי באמת יש לפחד, וכיצד רבותינו עבדו בכל פחדם, לבס ונפשם רק את אבינו שבשמים. מעשה שהיה כך היה: פיצוץ אדיר החריד את שמי ירושלים, ואגף שלם ממלון "המלך דוד" קרס באחת. באגף זה שכנה מפקדת הצבא הבריטי, מה שהוביל להרוגים בריטיים רבים. עצביהם של מפקדי הצבא הבריטי נמתחו עד קצה גבול היכולת. באותו לילה היתה היציאה לרחוב מסוכנת ביותר, מפיון שהבריטים הכריזו על עוצר, שמשמעותו – לירות על מנת להרוג בכל מי שיגעז לצאת החוצה! ר' אברום, שעסק מחצות הלילה בתורה, לא היה מודע לסכנה המרחפת ברחובות עירו, ולא שמע את הכרוז על העוצר. בעלות השחר, סגר את הגמרא, ויצא לרחוב המסוכן. לקול טריקת הדלת התעוררה זוגתו. רגע קצר לקח לה להבין... בעלה הצדיק, שפכל הנראה לא התודע לחומרת המצב, יצא מהבית! ופעת הוא נתון בסכנת חיים של ממש...! היא רצה לחלון בבקלה, וגלתה את הנורא מכל. שני חילים בריטים קפואי מבט זיהו את ר' אברום, דרכו את נשקם בן רגע, ופתחו בגרי חסר רחמים! מבועתת פלה, פרצה הרבנית בזעקות אימים: "עזבו אותו! הוא איש קדוש! הניחו לו!". למשמע צעקותיה פסקו היריות באחת. היא לא היתה מסוגלת להביט אל הכיוון שבו עמד בעלה. הפדורים הרבים שנורו מול עיניה מטוח קצר, בידי חילים מיומנים, יכולים היו לגרום אף ורק לתוצאה אחת... למות. היא חשה, שאין בה את הכח להתמודד עם הבשורה המרה. בתוך כך, התעוררו כמה שכנים מהרעש ומהמהומה. חלונות נפתחו, והנס המופלא הגיע לאוזניה! פדורי המות עברו מעל ראשו של בעלה, ליד רגליו ולצד כתפיו! אף באופן בלתי הגיוני ובגס גלוי החטיאו את המטרה. ר' אברום הצדיק לא נפגע לרעה, והוא המשיך לצעוד אל עבר המקוה, כאילו לא היו הדברים נוגעים אליו כלל ועיקר... סיפור המופת המרגש הפך עד מהרה לשירת היום בקרב הבריות. "כיצד לא פחדת באותה שעה?", נשאל רבי אברום, והשיב ברוגע, ומבלי להתפעל: "מהרתי למקוה מתוך פחד ואימה מכבוד השם יתברך, שלפניו התכוננתי לעמוד בתפילה. וכשיש בלבו של האדם פחד מהשם יתברך, אין הוא מפחד מפל דבר שבעולם...!".

נא לשמור על קדושת הגליון!

שבת שלום לכל בית ישראל!